

V SAJGONU USTANOVLJENO «POVELJSTVO OBOROŽENIH REVOLUCIONARNIH SIL»

Ofenziva osvobodilnih sil Južnega Vietnama se povsod nadaljuje z nezmanjšano ostrino

Vsi napadi Američanov na utrjeno središče v Hue so bili odbiti - V treh dneh ofenzive je bilo uničenih okoli 150 ameriških letal - Američani ustrelijo na mestu ulete partizane - Mnogo sajgonskih vojakov se je pridružilo partizanom

SAJGON, 2. — Agencija južnovietnamske osvobodilne fronte je sporočila, da je bil ustanovljen v Sajgonu revolucionarni odbor z imenom «Zveza narodnih in pacifičnih sil». Odbor je objavil manifest «za nujno rešitev naroda» in se je začel pogajati z južnovietnamsko osvobodilno fronto «za sprejem ukrepov, da se obnovijo mir, neodvisnost in narodna suverenost». Odbor je pozval ZDA in njihove satelite, naj umaknejo svoje čete iz Južnega Vietnama, in je sporočil, da so se intelektualci, industriji in trgovci zbrali v Sajgonu, da razpravljajo o tem manifestu.

Poleg tega so javili, da je bilo ustanovljeno poveljstvo oboroženih revolucionarnih sil. To poveljstvo ima nalogo koordinirati dejavnost mestnega in podeželskega prebivalstva, ki se je uprlo proti sajgonski vladi. Pri pomagati osvobodilnim silam pri njihovih napadih in premikih. V proglasu prebivalstvu poudarja novo poveljstvo, da je prišel trenutek splošne ofenzive proti sajgonski kliki. Poveljstvo oboroženih revolucionarnih sil poziva prebivalstvo, naj pomaga osvobodilni fronti pri njenih nalogah, in poudarja, da so revolucionarne oborožene sile odločene boriti se z vsemi silami za zmago.

Vrhovno poveljstvo osvobodilne fronte je pozvalo državne uslužbence v Južnem Vietnamu, častnike in vojsake, naj se pridružijo ljudstvu, da porazi ameriške napadalce, strelo izdajalce in rešijo domovino. Osvobodilna fronta poudarja, da so smrti njene borbe: priboriti narodno neodvisnost in mir ter boriti se za demokracijo in blaginjo ljudstva, za uvedbo ljudske oblasti v službi domovine in ljudstva. Fronta poudarja odločenost, da zruši sajgonsko vlado in kaznuje tiste, ki se dolgo časa trpinčijo ljudstvo.

V Hanoju je tiskovna agencija osvobodilne fronte objavila začasne podatke o ofenzivi v zadnjih treh dneh. Revolucionarne sile so napadle 33 mest in glavnih krajev pokrajin, 31 mestnih področij in okrajnih prestolnic v 32 pokrajinah, 35 ključnih položajev ali ameriških oporišč v Južnem Vietnamu in so nekatere zasedle. Revolucionarne sile so izvedle napade proti 24 letalskim oporiščem in važnim letališčem in uničenih je bilo najmanj 150 letal v Danangu in Vinh Longu. Napade in zasedle so 5 radijskih postaj v velikih mestih. Stevilne važne prometne poti so bile popolnoma paralizirane.

Severnovietnamska tiskovna agencija je javila, da so osvobodilne sile prevzele 1. februarja popolno nadzorstvo v mestu Dalat, ki je 300 kilometrov severovzhodno od Sajгона.

Peti dan ofenzive osvobodilnih sil je stanje v vsem Južnem Vietnamu izredno napeto. V Sajgonu in mnogih drugih krajih boji še trajajo. Središče stare cesarske prestolnice Hue na severu države je še vedno v rokah osvobodilnih sil, ki se učinkovito branijo pred ameriško ofenzivo. Američani uporabljajo bombnike, tanke in topništvo proti položajem osvobodilnih sil.

Ameriški vojaški predstavniki trdijo, da so v prvih 4 dneh imeli partizani skoraj 10.000 mrtvih, aretiranih in nad 3000 osumljenih in zaplenili 3000 kosov orožja. Po teh trditvah so imeli Američani in Južni Vietnamci 917 mrtvih in 2817 ranjenih. Tudi izgube med civilnim prebivalstvom so zelo velike, ter znašajo več tisoč mrtvih in ranjenih. K temu je treba pripomniti, da ameriške in sajgonske vojaške oblasti na mestu ustreljuje vsakega ujetega partizana in tudi številne osumljene civiliste, pri čemer se izgovarjajo z obsebnim stanjem, čeprav je že znano, da Američani na splošno po večini ustreljuje ujetje partizane in prav zaradi tega njihovi podatki nikoli ne omenjajo ujetnikov.

V Sajgonu so ameriški in sajgonski bombniki bombardirali nekatere položaje v predmestjih. Poleg tega so bili številni spopadi s partizani v bližini glavnega štaba generala Westmorelanda in v bližini pagode An Quang v predmestju Cholon. Civilno prebivalstvo so odsejili, zato da se te kraje lahko bombardirali. V predmestju Cholon je bilo mnogo poslopj porušeni zaradi požarov. Na mnogih krajih so partizani skopali jarke ter postavili barikade in zaklonišča. Najhujši boji so bili na področju pagode An Quang blizu letališča Tan Son Nut in ob cestah, ki pelje do letališkega oporišča Bien Hoa 20 km od prestolnice. Blizu letališča Tan Son Nut so partizani zasedli davi neko policijsko postajo.

Nad Sajgonom stalno letajo helikopteri. Angleški zdravniki otroške bolnišnice blizu pagode v An Quangu so zanikali trditve sajgonske vlade, da so se partizani zabarikadirali v bolnišnici, potem ko so se umaknili iz pagode. Neki zdravnik je izjavil, da partizani niso nikoli streljali iz bolnišnice, in je dodal, da je bilo nekaj bojev okrog poslopja, toda partizani so se umakali in spopadi so se počasi

odvijali od bolnišnice. Pozno popoldne po krajšem času so v predmestju Sajгона divjali številni požari. Veliko število oboroženih helikopterjev pa je podpiralo akcije ameriških in sajgonskih čet na raznih področjih spopadov.

Davi so ameriške in sajgonske sile začele napad na utrjeni del mesta Hue, ki so ga bili zavzeli partizani. Po več urah bojev so partizani odbili svoje položaje in bitka se nadaljuje. Američani so bombardirali tudi iz zraka položaje osvobodilnih sil ter povzročili velike izgube med civilnim prebivalstvom. Ostri boji so tudi v Kontumu. Na področju delte reke Mekong so osvobodilne sile napadle kraj Mog Hoa, 90 km južnoza-

hodno od Sajгона. Američani so morali izprazniti neko majhno oporišče. Tu v bližini so v teku ostri boji.

Poročili zahodnih agencij je nocoj v Sajgonu razmeroma mirno, vendar so se po 23. uri slišale številne eksplozije v predmestju Cholon. Tu in tam se sliši tudi streljanje. Medtem ko sporočijo, da so osvobodilne sile izvedle napad proti kraju Fan Tiet, 160 km severovzhodno od Sajгона. Po ulicah so v teku ostri boji.

V Sajgonu je policija razgnala sprevod več sto demonstrantov, ki so nosili zastave osvobodilne fronte. V mestu zelo primanjkuje živil in močno se je razvila črna borza.

Ameriško poveljstvo je objavilo danes izjavo, v kateri trdi, da je «sovražnik, ki je izvršil napade na številna mesta in objudena središča po vsej državi, dosegel nekaj začasnih uspehov, ni pa mogel zasedi in obdržati nobene važne nprave ali mesta. Nekateri sovraž-

ne enote imajo še vedno v rokah položaje v nekaterih mestih, toda naglo napreduje njihova eliminacija».

Po izjavah zahodnih vojaških predstavnikov imajo osvobodilne sile v rokah deloma tri pokrajinske prestolnice: Vinh Long, Kontum in Van Me Thuot. V Sajgonu pošiljajo Američani ojačenja in topce. V predmestjih Sajгона so osvobodilne sile sestrelile eno ameriško letalo.

Ob delti reke Mekong so v teku spopadi v Kan To, kjer divjajo veliki požari. Zvečer so javili, da so Američani zapustili pomorsko oporišče Vinh Long, 88 km jugozahodno od Sajгона po močnem spopadu s partizani.

Zvečer so bili spopadi tudi v mestu Pleiku. Večji spopadi so bili tudi v predmestjih kraja Hoi An južno od Dananga.

Severnovietnamska tiskovna agencija je javila, da se je veliko število južnovietnamskih vojakov pridružilo osvobodilnim silam. Nekateri enote pa niso hotele streljati proti osvobodilnim silam. Pri ofenzivi osvobodilnih sil sodeluje tudi veliko število civilistov. V Sajgonu so vladne in ameriške čete utrpeli velike izgube.

Pozno zvečer so javili, da se boji po sajgonskih ulicah nadaljujejo. Široka področja prestolnice so zadržani v dimu, ki ga povzročajo eksplozije. Ameriški tanki krožijo po ulicah in se spopadajo z oddelki osvobodilnih sil. Zelo veliko je tudi število mrtvih med civilisti, bodisi Američanov kakor tudi Vietnamcev.

Kakor poročata nanoski dopisnik madžarske agencije MTI, je predstavnik južnovietnamske osvobodilne fronte na tiskovni konferenci pred drugim izjavil: «Prikrat od začetka odkritega ameriškega napada na naše čete izvede vrsto imenadnih napadov poslujoč se vseh mogočih oblik borbe od 17. uvoznika do zadnjega kotička Južnega Vietnama. Priprani smo v našo končno zmago».

Predstavnik je poudaril naslednje točke: To je prvi koordiniran napad in tako obsežen na vseh frontah: sodelovanje med osvobodilnimi silami in civilnim prebivalstvom ni bilo nikoli učinkovitejše kakor sedaj; pogoj niso bili nikoli prej tako ugodni za splošno ljudsko vstajo za zrušitev sajgonske klike in ameriških imperialistov.

V Hanoju pripravljajo ukrepe proti novim ameriškim letalskim napadom.

OB KOREJSKI OBALI

Trčili sta se ladji SZ in ZDA

Protest sovjetske vlade

WASHINGTON, 2. — Ameriški departma za obrambo je javil, da se je ameriška vojna ladja «Rome» trčila s sovjetsko trgovsko ladjo v Japonskem morju ob obali Južne Koreje. Obe ladji sta bili laže poškodovani. Ameriška ladja s posadko 250 moč je plula proti vzhodu in se je trčila s sovjetsko ladjo «Vislobokov», ki je plula proti jugu. Ni bilo ranjenih.

Pentagon je javil, da se je nesreča zgodila zgodaj jutraj v četrtek po krajšem času. Ameriška vojna ladja je zadelo v sovjetsko ladjo, toda Pentagon trdi, da je imela ameriška ladja pravico do prednosti.

To je že drugi v manj kakor enem letu, ko je nastalo trčenje med ameriški in sovjetskimi ladjami. 10. maja lani sta se rahlo trčili ameriška vojna ladja «Walter» in sovjetska vojna ladja «Besledin».

Področje morja, kjer se je dogodila nesreča, je zelo južno od področja, kjer so se zbrale ameriške vojne ladje po zapletitvi ameriške ladje «Pueblo».

Predstavnik ameriškega državnega departmaja je zvečer javil, da je sovjetska vlada protestirala zaradi trčenja.

SOVJETSKA TISKOVNA AGENCIJA

McNamara priznava neučinkovitost bombardiranja Severnega Vietnama

Vse izgube uspešno nadomeščajo z uvozom iz Sovjetske zveze in Kitajske - Velike izgube ameriškega letalstva na področju Hanoi-Hajfong

WASHINGTON, 2. — Ameriški tajnik za obrambo McNamara je poslal kongresu poročilo o ameriškem vojaškem stanju v svetu. V svojem poročilu pravi: 1. Skoraj vse industrijske izgube v Severnem Vietnamu so bile nadomeščene z uvozom iz Sovjetske zveze ali Kitajske. 2. Izgube prevoznih naprav so se povečale, toda zaloge so ostale na isti ravni zaradi uvoza iz komunističnih držav. Po njegovem mnenju je ta uvoz lani dosegel milijardo dolarjev. 3. Sistem letalske obrambe v Severnem Vietnamu še vedno učinkovito deluje kljub zaostrenim napadom na letališča, oporišča izstrelkov in protiletalskih baterij. 4. Kmetijski značaj severnovietnamskega gospodarstva onemogoča, kljub bombardiranjem, gospodarsko zrušitev. 5. Izgube ameriškega letalstva na področju Hanoi-Hajfong so bile relativno visoke. Na drugih sektorjih Severnega Vietnama pa so se izgube zmanjšale.

McNamara pravi, da ne verjame, da si bo Sovjetska zveza zagotovila stalna vojaška oporišča v Sredozemlju in na arabskem svetu, čeprav sta njena večja pomorska navzočnost v Sredozemlju in druga

napadom. Časopisi pozivajo vsakogar, čigar navzočnost ni potrebna, naj takoj zapusti mesto.

Najnovejša dogodka na vietnamskem bojišču spremljajo v Franciji z neprikritim zadovoljstvom, saj potrjujejo njihovo tezo, da Američani niso kos izredno borbenemu vietnamskemu ljudstvu. Vsi komentatorji se sprašujejo, ali je presenetljiva ofenziva osvobodilne fronte uvod v mikrovna pogajanja ali pa gre za začetek novega ameriškega stopenjavanja. Zunanji minister Couve de Murville je na seji vlade izjavil, da so vojskujoci se napravili le «majhen korak k pogajanjem».

Londonški «Sun» opozarja na največjo neposredno nevarnost, če bi Američani izgubili glavo in se stopnjevali vojno z uporabo taktičnega atomskega orožja. S tem bi napravili «katastrofalno napak», zaradi katere bi se utegnili vmešati v vojno tudi LR Kitajska.

Ob delti reke Mekong so v teku spopadi v Kan To, kjer divjajo veliki požari. Zvečer so javili, da so Američani zapustili pomorsko oporišče Vinh Long, 88 km jugozahodno od Sajгона po močnem spopadu s partizani.

Zvečer so bili spopadi tudi v mestu Pleiku. Večji spopadi so bili tudi v predmestjih kraja Hoi An južno od Dananga.

SEVERNOVIETNAMSKA TISKOVNA AGENCIJA

Johnson skuša kazati optimizem in podcenjuje obseg ofenzive

Sajgonski predsednik zahteva raztegnitev bombardiranja Severnega Vietnama - Ameriški senator o veliki psihološki zmagi osvobodilnih sil

WASHINGTON, 2. — Ameriški predsednik Johnson je na tiskovni konferenci podal izjavo, ki povzema vse njegove dosedanje izjave v zvezi z Vietnami. Trdil je, da so več mesecev vedeli, da osvobodilne sile pripravljajo obširno ofenzivo, katere namen je bil zrušiti sajgonsko vlado ter ustvariti stanje, v katerem bi bili pripravljeni sprejeti koalicijsko vlado, ki bi bila pod komunistično oblastjo.

Trdil je, da je bil v načrtu tudi velik napad severnovietnamskih sil čez mejo. Johnson je trdil, da so imele osvobodilne sile nad 10.000 mrtvih ter da so ujeli 2.300 partizanov. Američani so imeli 249 mrtvih, Južni Vietnamci pa 333.

Johnson je trdil dalje, da je bilo med napadi na ameriška letališča uničenih 15 letal in 23 helikopterjev, mnogo drugih pa je bilo poškodovanih. Trdil je dalje, da partizani niso dobili podpore prebivalstva v mestih in da je njihova ofenziva doživela neuspeh.

Izjavil je nato, da se pričakuje velika ofenziva osvobodilnih sil na področju Ke San in na splošno okoli demilitariziranega področja. Zatem je izjavil, da vlada nima sedaj namena zvišati ameriških vojakov nad 525.000 moč in tudi ne bo zahtevala od kongresa posebnih pooblastil, ter da se temeljna strategija ZDA v Vietnamu ne bo menjala. Opozoril pa je, da bi se stanje lahko vsak trenutek menjalo.

V zvezi z ladjo «Pueblo» je predsednik sporočil, da je bil s tem v prepiru na Koreji, toda bil je brezuspešen. Dodal je, da predvideva nove sestanke.

Bela hiša je sinoči javila, da morebitno podaljšanje trajanja obvezne vojaške službe, ki traja sedaj 2 leti, spada v okvir posebnih ukrepov, ki bi jih Johnson eventualno zahteval od kongresa v zvezi s sedanjim stanjem.

Predstavnik je dejal, da ni bil sprejet še noben sklep, in je dodal, da bi bil tak sklep neposredno povezan s korejsko krizo.

Republikanski senator Charles Percy je po televiziji izjavil, da so osvobodilne sile dosegle zelo veliko psihološko zmago v Vietnamu med sedanjo ofenzivo. Dalje je dejal, da so dogodki v zadnjih dneh še bolj utrdili dejstvo, da se osvobodilne sile ne morejo vojaško premagati.

Južnovietnamski predsednik Van Tieu je ameriški poslanik Bunker Sta v Sajgonu skušala danes pomiriti južnovietnamsko prebivalstvo. Van Tieu je na tiskovni konferenci izjavil, da je sedanja splošna ofenziva osvobodilnih sil proti velikim mestom uvod v množično vojaško akcijo proti Ke San in Quang Tri južno od demilitarizirane pasu. Van Tieu je ponovil, da odklanja pogajanja, če nasprotnik prej ne ustavi svojih vojnih dejanj, in je govoril o «reciprocnosti».

Zahteval je tudi raztegnitev bombardiranja nad Severnim Vietnami. Glede bombardiranja Sajгона je izjavil, da bi osvobodilne sile ostale več časa v mestu in povzročile več škodo, če ne bi nastopili proti njim z bombniki. Dejal je, da «morajo biti oborožene

nič novega na obravnavi De Lorenzo - Espresso

Po razburljivi debati o SIFAR premor v političnem življenju

Nadaljnja bitka za deželni volilni zakon v senatu - Končan obisk nemškega kanclerja Kiesingerja

RIM, 2. — Po nekaj dni trajajočih razburljivih razpravah v poslanski zbornici o SIFAR je nastala nekakšna pomiritev, nadaljuje pa se ogorčena bitka v senatu glede zakonskega predloga o deželnem volilnem zakonu.

Pri nadaljevanju procesa De Lorenzo - Espresso je značilno, da se sedaj vodi nekako dvojna bitka, ki ne teži več za zaključkom sodne obravnave, temveč gre dejansko za ponovitev razprave, ki je bila tedaj v parlamentu. Sodišče se je skratka spremenilo v resnični politični organ. Tudi danes je bil govor o številnih zahtevah obrambe in obtožbe, ki niso prejele končne odgovora, ker si je sodišče pridržalo odgovor, da katerega bo verjetno prišlo na jutrišnji obravnavi.

Sodna obravnava se je pričela s citiranjem pisma generala Manesa, ki je potrdil, da ni bil prisoten na sestanku 15. junija 1964, ko je šlo za stopetdeseto obletnico ustanovitve karabinerjev. General je s tem potrdil, da je takrat prišlo do «estankov», ki je imel izreden značaj, saj je takrat bil podpoveljnik karabinerjev, kateremu je poveljnik gen. De Lorenzo nekaj hotel skriti. V senatu so danes pričeli obravnavati peti člen zakonskega predloga o volitvah v deželah, pri čemer se nadaljuje že tradicionalna in ostra obstrukcija desnice, in tudi danes so si sledili ostri spopadi.

Poslanska zbornica pa je imela le krajšo sejo, ki je bila posvečena nekaterim upravnim vprašanjem. V poslanski zbornici so nekatere poslance predložili resoluciji, ki govori o hudem pojavu množičnega izseljevanja s področja na Siciliji, ki jih je nedavno prizadel potres. Resolucija poziva vlado, naj začne nemudoma sprejemati nujne ukrepe, ki naj zajamčijo boljše prihodnost prizadetemu prebivalstvu.

Zaključil se je obisk kanclerja Zahodne Nemčije Kiesingerja v Italiji. Uvodno poročilo ponavlja stališča Italije in Zahodne Nemčije glede osnovnih vprašanj svetovne politike. Zaključno poročilo postavlja v prvo vrsto vprašanje odno-

sov z vzhodnimi državami, istočasno pa tudi poudarja pomembnost evropskega gospodarskega sodelovanja in tudi z vključno Veliko Britanijo.

Konferenca

o trgovini in razvoju

NOVI DELHI, 2. — Danes se je nadaljevalo delo konference OZN za trgovino in razvoj. Izvolili so podpredsednike in članse posameznih komisij. Na današnji seji je podal poročilo glavni tajnik Paul Prebich.

Za predsednika konference je bil že včeraj izvoljen indijski minister Dines Singh.

Alžirski predstavnik je danes ponovno zahteval v imenu vseh afriških držav izključitev Južne Afrike s konference. Začel je nato govoriti južnoafriški predstavnik in tedaj so predstavniki vseh afriških držav zapustili dvorano, in prav tako tudi predstavniki skoraj vseh socialističnih držav in predstavnikov nekaterih azijskih držav.

Med delegacijami po večini prevladuje mnenje, da se konference sestaja v okoliščinah, ki zaradi nedavne devalvacije britanske funta, zaradi ameriške obrambe dolarja, upadanja poslovne dejavnosti na zahodu in restriktivne politike tamkajšnjih vlad niso preveč ugodne. Toda hkrati večina delegacij, zlasti pa tisti iz skupine 77, meni, da je to še en razlog več za zahtevo po odločni akciji, ker se zdaj jasneje kot morda kdaj prej izpričuje usodna enotnost svetovnega gospodarstva.

Nasploh bi bilo mogoče sklepati, da obstajajo ugodne možnosti za obči in nereciptni carinski preferenciali, ki bi ga visoko razviti uveljavili za izvoz industrijskega blaga iz dežel v razvoju. Kar zadeva financiranje in pomoč kase, da utegne UNCTAD II. ponovno poudariti cilj, ki ga je zastavil že Zeneva izpred dveh let, po kateri naj bi visoko razviti namenili temu en odstotek svojega narodnega dohodka. Pričakujejo, da bo tudi sodelovanje med samimi deželami v razvoju prešlo nov močan politični impulz. Sicer pa se zlasti v skupini 77 vse giblje v smeri svetovnega Prebischevega gesla o konvergentnih ukrepih za celovit svetovni razvoj. Tu na UNCTAD II. naj bi se odločili za prav vse konkrētne ukrepe, ki so realno še možni; kar pa še ni dozorelo, naj bi postopno uresničevali sproti in še zlasti potem, ko bodo minile valutno finančne vremenske motnje in s razvitem sveta.

SEVERNOVIETNAMSKA TISKOVNA AGENCIJA

Jugoslavija bo navezala diplomatske odnose z EST

BRUSELJ, 2. — Rešitev krize, ki je nastala v evropski gospodarski skupnosti po sklepih 19. decembra o kandidaturi Velike Britanije in drugih držav za sprejem v skupno tržišče, se lahko najde samo v okviru skupnosti. To je izjavil danes predsednik izvršne komisije skupnosti Jean Rey. Dodal je, da se po mnenju komisije rešitev ne more najti zunaj skupnosti. Dalje je izjavil, da niti na tehnološkem sektorju nimajo prostih rok in v sedanjem stanju ni moč ločiti tehnologije od industrije in industrije od njenih tržišč.

Zatem je Rey sporočil, da bo skupno tržišče uvedlo diplomatske odnose z Jugoslavijo v okviru akcije za tesnejše odnose med šestimi in vzhodno Evropo. Jugoslavija bo 72. država, ki bo akreditirana pri šestih državah skupnega tržišča. Rey je izjavil: «Z velikim zadovoljstvom pozdravljam ta razvoj v politiki Beograda. Jugoslavija bo v nekem smislu v prednjih vrstah tesnejših odnosov med vzhodno Evropo in skupnim tržiščem».

O formalni odločitvi za navezavo diplomatskih odnosov pa se še posvetojuje med komisijo in svetom ministrov skupnega tržišča. Komisija proučuje še eno leto možnost sklenitve trgovinskega sporazuma med Jugoslavijo in skupnim tržiščem.

Brown o znižanju

vojaških izdatkov

LONDON, 2. — Angleški zunanji minister Brown je izjavil, da si je vlada z znižanjem vojaških izdatkov prevzela odgovornost za veliko tola preračunano tveganje. Dodal je, da so črtanja vojaških izdatkov nepreklicna in stalna. Bila so potrebna, zato da razvedrotenje funta povzroči blagodejne učinke.

Zatem je minister izjavil, da je potrebno premostiti del bogastva od notranje potrošnje na izvoz in da je potrebno zmanjšanje javnih izdatkov in zvišanje davkov. Končno je izjavil, da mora biti do leta 1969 presežek plačilne bilance zadosten, da bodo lahko povrnilo ogromna posojila, ki so jih najeli.

Deček, ki je bil ranjen med spopadi v Sajgonu. Njegov tovariš ga spremlja v bolnišnico

V BENEŠKI SLOVENIJI

Občinske proračunske seje v znamenju krize občinskih financ

Zadnje občinske seje ob koncu leta so bile po stari navadi izredne, ker so občinski sveti do konca upali, da bo mogoče spraviti v nove proračune za 1968 nekoliko več javnih del. Vsa država čaka na ureditev občinskih financ, ker so jim bili odtegnjeni s trošarino na vino precejšnji dohodki. Vse občine se morajo zatekati k posojilom za vsako količnik večje delo, celo za kritje navadnih proračunskih izdatkov za golo administracijo.

Kljub temu, da so dnevni redi zadnjih izrednih sej revni, ker pač ni denarja in vedo že občinski svetovodje, da ne bodo mogli iztisniti iz občine niti najnujnejših javnih del za frakcijo, ki jo zastopajo, pa dobi javnost vsaj vtis, kaj se sploh kuha na kropu v občinskih loncu.

Formalno se vse občine prizadevajo doseči ravnotežje v svojih proračunskih sklopih in zato odpuščajo mnogi predlogi javnih del. Občinski odbori pa vedo, da bodo deležni za navadna občinska dela vsaj delniški podpora.

Špetar ob Nadiži je s svojim županom Corredigom eden glavnih pobornikov proračunskega ravnotežja, a med letom lovi milijonske drobtinice z deželne mize. Sklenjeni proračun je zato skromen in znaša samo 264 milijonov, od katerega ima odpusti na javna dela 130 milijonov. Asfaltila bodo tudi vse občinske ceste za 26 milijonov, kar ni mnogo. Res pa je, da gre večina na to za ponovno sistemiranje cest. Dopolnilni in izpopolnilni bodo še javno razsvetljavo za sedem milijonov. To in tih druga, kar tako ukaže proračunsko ravnotežje.

O kakršnih infrastrukturah se sploh ne sme govoriti niti na sejah, ker bi bilo to popolnoma nerealno in bi samo razburjalo duhove.

Največja občina v Nadiških dolinah, Podbošense, se je najprej zvešala na svoj občinski izredni seji pooblašila župana Chibudini za pogajanje glede gore Mije, spremeniла postavke proračuna z vsjo naglico, odobrila načrt za vsaki vodovod Ščigle-Podvarce. Vasi je v podbošenski občini okoli 55, tako da ni mogoče, da bi jim zgradila kanalizacijo. Zato pa ima dežela svoj poseben sklad.

Izključeno pa je bilo v mali hribovski občini Grmek, da bi skovali proračunsko ravnotežje, zato so sklenili izposoditi si skoraj pet milijonov lir zgolj za kritje proračuna. Od javnih del bodo edino asfaltila cesto Slapovik-Ardu. Občina šteje 18 vasi, iz katerih je treba pripeljati z avtobusom otroke v otroški vrtec v Hlodiču. Dali so za to posebno dovoljenje. Kratkoročno razpravljanje o upravnih stvareh, kar ni mogoče drugega zaradi silno ozkih meja proračuna.

Občinska seja v Tipani pa je morala razpravljati, kako bo krila primanjkljaja, ki je nastal pri izvajanju proračuna lani. Letos pa

so na zadnji izredni seji sestavljali proračun za 1968 s pogoji: »če dobimo deželni prispevek, bomo zgradili kanalizacijo, ki smo jo spravili v proračun, če ostane dežela gluha, ne bodo naše vasi dobile kanalov in bo tekla gnojna črna naprej po cestah med hišami.« Dežela se enkrat ni hotela o ti-panskih kanalizacijah nič slišati, čeravno so časniki delali med letom veliko reklamo, kako ima dežela pripravljene velike sklade in kako je prav graditev kanalov nujna specifična naloga. Objubili so nekaterim občanom nekaj prispevkov za te namene in potem je vse utihnilo. Še dva »če« sta v občinskem proračunu: ureditev postopenega občinskega doma in javna razsvetljava v vseh občini. Če bo dežela kaj dala, bo v redu in se bo tak proračun izjavil, sicer pa bomo živel v temi, vohali smrad in držali občinske uradnike v starih prostorih.

V občini Fojda so na zadnji izredni seji, ki pa je bila z zakasnitvijo šele 12. januarja, sklenili tudi nekaj za slovensko okolico. Odobrili so načelen načrt za zgraditev pokopališča v Podklapu. Razpravljali so nato še o najetju dveh poslovnih v prostorih. Razprava v skupnem znesku približno 35 milijonov lir za zgraditev kanalizacij v frakcijskih čamper, Ronki, Čenebol in Klap. Odobrili so obracun za 1967 in še napravili nekaj sklepov čisto formalnega značaja.

Podoben kot teh nekoliko sej so se razvijale tudi druge občinske izredne seje v Beneški Sloveniji z velikimi napor, da bi dosegli ali proračunsko ravnotežje ali pa že zagotovitev posojila ali naravnost podpore dežele, da ne bi popolnoma zamrla sleherna dejavnost občin na področju javnih del. Kanalizacija, vsaki vodovod, asfaltiranje cest in javna razsvetljava so bile glavne teme občinskih sej. Svetniki so čutili nad javno ozkost občinskih financ, ker jim je bil odtegnjen del davčnih dohodkov. Po vsem, kar so sklenili, pa je razvidno, da niso določili dovolj javnih del, ki bi zavirali razpadanje vasi, pomanjkanje osnovnih potreb, kot so zdrava voda, kanalizacija, da se ne širijo bolezni, in pa pokopališča. Hkrati s hišami pravega pravega vasi, emigrantskih vseh tudi javne namene. Občinska uprava ni v stanju ohraniti naselja v takem stanju, da bi se ljudje ne odseljevali. Pomanjkanje resnih velikih in temeljnih javnih del je tudi eden izmed razlogov, da pokrajina propada in da leže duh zapuščenosti in zanemarjanja v te vasi.

A. R.

Prodajali so morskovo vodo

MILAN, 2. — Iz poročila ameriških agencij se je zvedelo, da je

neko milansko podjetje prodajalo že dve leti določene farmacevtske proizvode ameriškim ustanovam, ki so jih potem uporabljali tudi v Vietnamu. Po vestih iz Amerike, je šlo za preparat (injekcije), ki je vseboval čisto navadno morsko vodo. Baje je družba, ki je dobavljala ta preparat, imela velikanske dobičke.

Davi so po vsem Milanu iskali Clementa Gubbajja, ki je menda lastnik družbe Gubbaj, ki je prodajal v ZDA farmacevtske preparate za ameriško vojsko v Vietnamu. O Clementu Gubbaju ni bilo seveda ne duha ne sluha. Gubbajeva sestra je izjavila, da je njen brat odpoval v inozemstvo zaradi poslovnih zadev. Ženska je še pripomnila, da se njen brat ukvarja z izvozom farmacevtskih proizvodov v razne dežele.

FESTIVAL POPEVK V SAN REMU

Še vedno neodločena usoda najpriljubljenejše popevke

Na odru v San Remu so nastopili drug za drugim najbolj sloviti pevci, toda nihče, kljub svojemu slovesu, ni še dokončno zmagal pri razsodnikih

SANREMO, 2. — Tudi potek si nocojšnjega festivala popevk v San Remu je dokazal, da bolj ali manj sloviti pevci niso še razrešili celotnega dogajanja. Noto je bilo nekoliko težje, da bi se lahko ugotovilo, ali je bilo ali ni bilo odločitve. Noto je bilo nekoliko težje, da bi se lahko ugotovilo, ali je bilo ali ni bilo odločitve. Noto je bilo nekoliko težje, da bi se lahko ugotovilo, ali je bilo ali ni bilo odločitve.

Na sinočnjem festivalu prireditelji so prvi nastopili Sergio Endrigo, ki je zapel pesem »Canzone per te«, ki jo je sestavil skupaj z Bardotijem. Sergio Endrigo je z izvedbo skušal ostati zvest svojim tradicionalnim motivom folklorne glasbe.

Sledil je nastop slovite Milve, ki je pela pesem »Canzone«, ki sta jo zložila Don Backi-Mariano. Popevka je med drugim zanimiva, ker predstavlja osrednjo točko spora med Celestano in Don Backi-m. Pevka iz Gora je na vsak način izvedla popevko, ki je svoj stven njenemu slogu.

Sledil je nastop peva Al Bano, ki je nastopil, čeprav je še bolan. Pevec je nastopil s pesmijo »La siepa«.

Sledile so ponovitve pesmi. Med prvimi je bil Brazilski Roberto Carlos, ki je pel pesem »Canzone per te«. Njegova ponovitev pesmi, ki jo je prej izvedel Endrigo, je v določenem smislu obogatila prvo izvajanje.

Na festivalnem odru so sledila potem izvajanja Adriana Celentana, ki je pela »Canzone«, Američan Bobby Gentry (»La siepa«) in Tony Bonita, ki je zapel pesem: »Il mio postico. Javnost je sprejela pesem s precejšnjim navdušenjem.

Precejšen uspeh je žela tudi pesem »La vita« Amurisa-Canfora, ki jo je zapel Elio Gandolfi. Noto sta pela še Castoraro (»Pulcinella«) in Iva Zanicchi (»Per vivere«).

Občinstvo je toplo pozdravilo Domenica Modugno, ki je ponovil prvo pesem na sporedu »Il mio postico«. Modugno je želi pri občinstvu velik uspeh.

Sledila je potem ponovitev pesmi »La vita«, ki jo je izvedla angleška pevka Shirley Bassey, ki je pela prvi del pesmi v angleščini, a drugi del v italijanščini.

Nato je nastopil avstrijski pevec Udo Jurgens, ki je pel ob spremljavi klavirja pesem »Per vivere«. V tretji skupini pesmi je najprej nastopil Johnny Dorelli s pesmijo »La farfalla impazzita«.

Klasično popevko festivala v San Remu so podali s pesmijo »Tu che non sorridi mai« (Terzi in Silvi), ki jo je izvajala Orietta Bertl. Gre za poskus, da se pesem vrstni med najizrazitejše skladbe, z umetniškimi, sprejema v okolici njegovega stanovanja. Zdi se, da ni po navadi nobene zadnje, vendar to njegovo početje ni bilo pogodu sosedu Marijo Viozzu, ki bolj ljubiti živali kot puške. Ta ga je namreč prijavil oblastem, zaradi česar s: je moral večerjati bojevit polkovnik braniti pred okrajnim sodiščem v Genovi, ki ga je obsodilo na 40 tisoč lir globe. Verjetno bodo odslej genovske mačke živele bolj mirno življenje.

Johnson v zagati: V Južnem Vietnamu ameriški vojaki bijejo brezupno borbo proti vietnamskim osvobodilnim silam, doma pa se nevtržno širijo rasni nemiri. Na sliki: poulični spopadi med pristihi rasne integracije in belimi rasisti v Chicagu

Sledila je nato pesem, ki jo je pel Gianni Pettenati: »La tramontana«. Gre za razgibano glasbo, ki z duhovitim besedilom poizvija celotno izvedbo pesmi. Noto je bilo nekoliko težje, da bi se lahko ugotovilo, ali je bilo ali ni bilo odločitve. Noto je bilo nekoliko težje, da bi se lahko ugotovilo, ali je bilo ali ni bilo odločitve.

Bolje kot Dorelli se je izkazal Paul Anka s pesmijo »La farfalla impazzita«. Paul Anka je dokazal, da je bolje razumel duha pesmi, kot italijanski pevec. Občinstvo je bilo zelo zadovoljno z njegovim izvajanjem. Ni izključeno, da bo Paul Anka, prav s to pesmijo, mogoče ponovil, če ne celo presele uspeh, ki ga je doživel s pesmijo, ki jo je pel v Sanremu leta 1964. Tedaj so prodali več kot en milijon plošč njegove pesmi »Ogni volta«.

0 novem japonskem zdravilu za borbo proti raku

RIM, 2. — Tiskovni urad ministrstva za zdravstvo je sporočil, da je prejelo od japonskega ministrstva za zdravstvo obvestilo glede nekega zdravilnega sredstva proti raku, ki ga bomo preizkušali japonski učenjaki.

Japonsko ministrstvo za zdravstvo je potrdilo sicer, da družba Chugai preiskuje zdravila sred-

stva proti raku, toda te raziskave so šele na prvi stopnji. Nadalje omenjena družba ni še predložila pristojnemu ministrstvu nobene prošnje, da bi registrirala kak preparat za borbo proti raku. Sprito tega se ne more govoriti o kakem zdravilnem sredstvu, ki bi ga že proizvajali za tržišče. Japonsko poslanstvo je nadalje izjavilo, da japonsko ministrstvo za zdravstvo ni podalo nobene izjave in nobene oče glede preizkusov, ki so v teku.

Ukradli so Brigitte Bardot

MONTREAL, 2. — Ukradli, bolj povedano, ugrabili so slovito Brigitte Bardot. Da pa ne bo preplaha, bomo tako povedali, da ne gre za lepo francoško umetnico, pač pa za njen kip. In kdo je ugrabil voščeno BB? Kdo drug, če ne visokošolci?

Včeraj zjutraj je v tukajšnjem dnevnem tisku izšla kratka vest, da je iz muzeja voščeni kipovi izginili kip lepe Francozije. Ob tej vesti je bil tudi poziv, v katerem so obljubljali 100 dolarjev tistemu, ki bi povedal, kje je kip. Skoraj hkrati pa se je pred muzejem pojavila tudi skupina visokošolcev, ki je prinesla kip nazaj in hkrati povedala, da je bilo vse skupaj le navadna pustna šala.

Lepa, pa čeprav voščena BB pa ni bila edini plen podjetnih visokošolcev. Iz zoološke vrste so odjeli dva kamele in dva veliboda, z voljakega vebalstva pa sta izginila dva tanka. Nekeje so ugrabili tudi neko 100 kg težko pisalko, toda takrat živo, guvernerju zvezne države Quebec pa so odnesli iz pisarne kar njegov stolček. Študenti so lahko prišli v guvernerjevo palačo, ker so se izdajali za delavce, ki bi morali opraviti v palači nekatera popravila.

Huda nesreča blizu Santiaga

SANTIAGO DEL OILE, 2. — Deset oseb je izgubilo življenje in 15 drugih je bilo ranjenih pri neki prometni nesreči. Neki tovornjak, ki je prevažal družinske člane vojake v polno kolonijo pri Iloici, se je 35 km pred krajem Cromu prevrnil. Na tovornjaku so bile izključno ženske in otroci. Med mrtvimi je pet otrok. Od 15 ranjenic jih je 10, ki so še zelo mladi.

Roman Dnevnik žene v belem ima dva dela. Prvi del je dejansko »dnevnik zdravnice«, ki dela na porodnišnici in ginekološki kliniki. Drugi del pa je bolj »dnevnik žene«, kajti tu gre za pripoved o dogodkih in doživljenjih, ki jih mlada zdravica doživlja bolj kot žena kakor kot zdravnica. Oba dela tvorita celoto, ki je preveč o osnove ideja romana: nui-

manje, Metiki in Črnemu. V Dravskih in Črnih toplicah je dovolj prostora. V Črnih toplicah sta odprta notranji in zunanji bazen. V smarjških toplicah sta odprta samo restavracija in notranji bazen, medtem ko druge zdraviliške objekte preurejajo. V Planinskih domovih na Liscu, Bohorju in Frati imajo dovolj prostora. Dom Gospodična na Gorjančih bo od 1. do 20. februarja zaprt. V Črnih toplicah je še nekaj prostora.

STAJERSKA

Dovolj prostora je v vseh zdraviliščih. Za oba hotela v Celju in za hotel Paka v Velenju pripravljajo rezervacije ob sobotah in nedeljah. Odprti so planinski domovi: v Logarski dolini, Dom na Gori Oljki, Moziška koča, na Golteh Dom na Smohorju nad Laškem, gostilna na Sredini. Zaprti so gostilna na Ravnici, Dom na Rogli je zaprt. V Mariboru je dovolj prostora v vseh hotelih. Na Mariborskem Pohorju sta zasedeni Ruska koča in Glazuta. V drugih domovih in v hotelu Bellevue je še dovolj prostora. Prostor je v Lovrencu na Pohorju, v Slovenski Bistrici in v Ljubljani v Slovenskih goricah. Grad Stahenberg je zaprt.

POMURJE

V Murski soboti je dovolj prostora v vseh hotelih. V Radenci je dovolj prostora v zdravilišču in pri zasebnikih. V Moravskih toplicah je dovolj prostora v zasebnih turističnih sobah. Prostor je v Gornji Radgoni, Ljutomer, Lendavi in v Domu na Gorickem v Gornjih Petrovcih.

INFORMACIJE TURISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

manje, Metiki in Črnemu. V Dravskih in Črnih toplicah je dovolj prostora. V Črnih toplicah sta odprta notranji in zunanji bazen. V smarjških toplicah sta odprta samo restavracija in notranji bazen, medtem ko druge zdraviliške objekte preurejajo. V Planinskih domovih na Liscu, Bohorju in Frati imajo dovolj prostora. Dom Gospodična na Gorjančih bo od 1. do 20. februarja zaprt. V Črnih toplicah je še nekaj prostora.

STAJERSKA

Dovolj prostora je v vseh zdraviliščih. Za oba hotela v Celju in za hotel Paka v Velenju pripravljajo rezervacije ob sobotah in nedeljah. Odprti so planinski domovi: v Logarski dolini, Dom na Gori Oljki, Moziška koča, na Golteh Dom na Smohorju nad Laškem, gostilna na Sredini. Zaprti so gostilna na Ravnici, Dom na Rogli je zaprt. V Mariboru je dovolj prostora v vseh hotelih. Na Mariborskem Pohorju sta zasedeni Ruska koča in Glazuta. V drugih domovih in v hotelu Bellevue je še dovolj prostora. Prostor je v Lovrencu na Pohorju, v Slovenski Bistrici in v Ljubljani v Slovenskih goricah. Grad Stahenberg je zaprt.

POMURJE

V Murski soboti je dovolj prostora v vseh hotelih. V Radenci je dovolj prostora v zdravilišču in pri zasebnikih. V Moravskih toplicah je dovolj prostora v zasebnih turističnih sobah. Prostor je v Gornji Radgoni, Ljutomer, Lendavi in v Domu na Gorickem v Gornjih Petrovcih.

TRI NOVOSTI ZALOŽBE LIPA

«Gledališke igre» in dva tuja romana

Kdo bi ne mogel trditi, da nas kopraka založba Lipa ne preseneča kar naprej. Včasih z deli domačih pisateljev, ki se jih druge slovenske založbe verjetno otepa-jo, včasih z odličnimi romani, ki doživljajo ponatise, včasih pa tudi z malce problematičnimi teksti. Dejstvo pa je, da izdaje te založbe tako ali drugače vzbujajo knjige berotni slovenski svet. To pa tudi še precej pomeni. Komaj smo poročali o četrti izdaji Slodnjakovega romana o Prešernu, ki ga je konec leta dala na knjižni trg založba Lipa, že lahko poročamo o novih izdajah te založbe. Zaenkrat o tren novih knjigah, ki so te dni prišle na knjižni trg.

Slovenski tekst moramo vsekar omeniti na prvem mestu. Tu di založba Lipa se pridružuje proslavam ob stoletnici Dramatičnega društva v Ljubljani in stoletnici organiziranega slovenskega gledališke življenja, to pa s knjigo treh odskih tekstov Jožeta Javorškega. Naslov knjige je preprost: GLEDALIŠKE IGRE. V knjigi so objavljeni trije teksti: igra Kriminalna zgodba, ki je bila prvič uprizorjena v celjskem Mestnem gledališču leta 1955 in je dobila nagrajeno hude kritike; komedija Manevri, v poliknem gledališču uprizorjena prvkrat na deskah Slovenskega narodnega gledališča v Trstu, novembra 1960; in farsa Povečevalno steklo, uprizorjena prvkrat 1956 v Slovenskem narodnem gledališču v Ljubljani, a po šestih predstavah zaradi razburjenja, ki ga je povzročila, odstavljena z repertoarja.

Ni mesto, da bi v našem poročilu kritično sodili le tri odseke tekste. O njih je svojo sodbo, pravično ali ne, izrekla kritika ob odskih uprizoritvah teh del. Pa tudi žirije strokovnjakov, saj je prvi tekst dobil nagrado kritikov, drugi tekst pohvalo sveta Svoboda v Ljubljani, tretje delo pa je bilo nagrajeno na natečaju izvirne slovenske dramatike. Torej dovolj uradnih priznanj. Pa tudi sicer je Javoršek dovolj znan »enfant terrible« slovenskega dobrega gledališča, da zasluži, da se z njegovimi stvaritvami za odesenati tudi širši krog slovenske javnosti. In ne samo gledališčniki. Ne glede na vse to pa pomeni izdaja treh tekstov sodobnega slovenskega dramatika v knjigi priznanje avtorju in sodobni slovenski dramatiki.

Običajno knjigam pišejo predgovore drugi. Javoršek si ga je napisal sam. V predgovoru sicer ne govori direktno o svojih delih, temveč stvarno, močno prizadeto, a tudi precej obtožujoče, govori o položaju izvirne slovenske dramatike ob slovenskem gledališkem jubileju. Njegove ugotovitve, da se zoper sodobno slovensko dramatik, ki je boječa, previdno in neizrazito poskušajo uveljavljati, bojuje cela vrsta ljudi, ki bi našo odsko literaturo in odsko umetnost radi zaprli pred svetom in tujnimi vetrovi, pa dajejo izdaji sodelavcem, polemiki nase. Zato bo do najbrž vzbudila tudi odmeve. To pa je tudi edino prav, čeprav je namen knjige predvsem v afirmaciji sodobne slovenske dramatike.

Spomladi 1967 je v slovenskem prevodu izšel pri Lipi roman francoskega medicinskega pisatelja André Soubirana DNEVNIK ŽENE V BELEM. Roman ima vse tiste odlike, ki pri prebiranju tovrstnih del pritegujejo bralce: zanimivo zgodbo o doživljenju mlade zdravnice pri praksi v bolnišnici in na dežuri, poudarek na problemih kontracepcije, planiranja rojstev, globoko človeško in humano jedro v odlični slog. Soubirana slovenski bralci poznajo, zlasti po romanzu. Ljudje v belem, sicer pa mu tudi svetovna kritika priznava odlično mesto v pisanju romanov iz medicinskega življenja.

Roman Dnevnik žene v belem ima dva dela. Prvi del je dejansko »dnevnik zdravnice«, ki dela na porodnišnici in ginekološki kliniki. Drugi del pa je bolj »dnevnik žene«, kajti tu gre za pripoved o dogodkih in doživljenjih, ki jih mlada zdravica doživlja bolj kot žena kakor kot zdravnica. Oba dela tvorita celoto, ki je preveč o osnove ideja romana: nui-

manje, Metiki in Črnemu. V Dravskih in Črnih toplicah je dovolj prostora. V Črnih toplicah sta odprta notranji in zunanji bazen. V smarjških toplicah sta odprta samo restavracija in notranji bazen, medtem ko druge zdraviliške objekte preurejajo. V Planinskih domovih na Liscu, Bohorju in Frati imajo dovolj prostora. Dom Gospodična na Gorjančih bo od 1. do 20. februarja zaprt. V Črnih toplicah je še nekaj prostora.

STAJERSKA

Dovolj prostora je v vseh zdraviliščih. Za oba hotela v Celju in za hotel Paka v Velenju pripravljajo rezervacije ob sobotah in nedeljah. Odprti so planinski domovi: v Logarski dolini, Dom na Gori Oljki, Moziška koča, na Golteh Dom na Smohorju nad Laškem, gostilna na Sredini. Zaprti so gostilna na Ravnici, Dom na Rogli je zaprt. V Mariboru je dovolj prostora v vseh hotelih. Na Mariborskem Pohorju sta zasedeni Ruska koča in Glazuta. V drugih domovih in v hotelu Bellevue je še dovolj prostora. Prostor je v Lovrencu na Pohorju, v Slovenski Bistrici in v Ljubljani v Slovenskih goricah. Grad Stahenberg je zaprt.

POMURJE

V Murski soboti je dovolj prostora v vseh hotelih. V Radenci je dovolj prostora v zdravilišču in pri zasebnikih. V Moravskih toplicah je dovolj prostora v zasebnih turističnih sobah. Prostor je v Gornji Radgoni, Ljutomer, Lendavi in v Domu na Gorickem v Gornjih Petrovcih.

DOLNJSKA

V Novem mestu je prostor v hotelu Metropol in v hotelu Kandija. Dovolj prostora je na Otočcu, v

V PREPADNI STENI GORE

Pogumni planinci so naskočili Agner

AGORDO (Belluno), 2. — Izreden planinski podvig bodo verjetno v kratkem opravili trije plezalci iz doline Funis pri Boccu. Gre za brata Henricha in Heinholza Messner, stara 27, oziroma 22 let, ter za 30-letnega Seppa Mayerla. Trije plezalci skušajo preplezati, prvič v zimskih pogojih, veliko steno v gori Agner, in sicer po poti po kateri je šel prvič že leta 1921 Francesco Tosi skupaj z Zanuttijem. Stena, ki so jo trije plezalci iz Gornjeje Poadžije do sedaj preplezali, je visoka 1500 metrov ter je v normalnih pogojih pete in šeste stopnje težavnosti. Na nekaterih odsekih težavnost mere 6-.

Za preteklo sredo so številni prebivalci iz doline prišli do malega kraja Col di Prà, od koder zasledujejo potek podviga treh plezalcev. Včeraj so se ti utaborili nekaj deset metrov pod vrhom gore.

Drzen podvig se je srečno končal. Plezalci so dosegli vrh gore ter se po prenočitvi v bivaku Blasin vrnili v dolino, kjer jih je prebivalstvo toplo pozdravilo. Pri plezanju so plezalci uporabili 20 klinov, od katerih sta samo dva pustili v steni.

Plačilo najemnine v zlatu namesto v dolarjih?

BOSTON, 2. — Francoski konzul v Bostonu Jacques Massenet bo morda moral plačati v zlatu najemnino za palačo, kjer je sedež francoskega konzulata, in sicer za denar od dneva, ko bo potekla pogodba. Letna najemnina znaša 7.500 dolarjev, ali 4,5 milijone lir.

Lastnik palače, kjer je sedež francoskega konzulata, je republikanski senator Oliver Ames. Ta je izjavil, da je pisal francoskemu konzulu pismo, v katerem je izrazil svoje nezadovoljstvo zaradi gospodarske in finančne politike Francije, ki skuša izpodrinuti iz svetovnega trga dolar in funt sterling ter ju nadomestiti z zlatom. Republikanski poslanec je še pripomnil, da se zave- dave vseh težav, na katere bo morda naletel pri uveljavljanju svoje zahteve. Pripomnil pa je, da bi mogoče lahko dosegel določen sporazum z ameriškim zakladnim mini-

Sanremo: poje Ertha Kift

Številne žrtve

»denverskega kopita«

PARIZ, 2. — »Denverko kopito« je včeraj spravilo v zagato 76 pariških soferjev. Gre za aparat, ki blokira kolesa avtomobila, katerega lastnik je prekršil cestni zakon. Prizadej soferji so morali plačati vsak po 50 frankov.

Šele čez deset let

točne vremenske napovedi

WASHINGTON, 2. — Ze v prihodnjih letih se bodo možnosti

INTERVJU S FILOZOFOM G. LUKACSEM

Vloga književnosti in umetnosti v družbi

«Tudi najslabši socializem je še vedno boljši od najboljšega kapitalizma»

Györgyja Lukasa menda ni treba posebej predstavljati, saj spada med najbolj znane filozofe in marksistične teoretike na svetu. Kljub temu, da je star že nad 80 let, je še vedno zelo delaven in ne le da sledi svetovnemu dogajanju, pač pa, čeprav s svoje strani, stalno posega vanj. Po letu 1956 se je sicer nekoliko odmaknil tako imenovanemu velikemu dogajanju, toda vsakokrat, kot se oglasi k besedi, mu mnogi pristujejo. Pred nedavnim sta bila pri njem dva madžarska časniki, Peter Renji in Pal Pandi, katerima je dal intervju za njun list «Nepszabadsag», to je glasilo madžarske delavske stranke. Ker gre za intervju tako znane osebnosti ter za zelo zanimivo temo, ga v celoti objavljamo:

Že nekaj desetletij se trudite in borite za družbeno odgovornost književnosti in umetnosti. V čem je bistvo te odgovornosti danes?

Objavljam članek o Solženici. Tam sem pokazal teži, da bi v nobeni socialistični državi ne bilo možno napisati resničnega romana o današnjem človeku, ki bi ne vseboval napovred, da se obravnava s stalnim obdobjem. Če izumemo današnje 20-letne mladence, je vsako od nas to doba sam preživel. Naša naloga bi morala biti podpreti napore in razvoj tvojega slovenstva. V dveh zadnjih zvezkih László Benjámina vidim resen primer takšnega slovenstva. V njih se jasno odraža osebnost tistega zavestnega revolucionarja, ki je videl in preživel vse to in kljub vsemu zli ostal borec za socializem. To je tip današnje dobe. Vloga slovenstva je v tem, da prikaže kar se da več slovenstev, tvojih ljudi, tvojih tipov. Glede današnjega razvoja sem optimist, vendar smatram za potrebno, da se v središču postavi tovrstno slovenstvo, ne pa slovenstvo, ki vetrja na dnevi aktualnosti. Zamislite si, kaj danes predstavlja strah sveta Brecht. Doživel je svetovni uspeh v socialističnih in marksističnih deželah. In to pravnostno s svojimi deli «Mati Hrabro» in «Dobri človek iz Sečana», torej z deli, v katerih prikaže svetovno zgodovinsko stanje današnjega človeka.

Ko ste pisali o tem, kolikšna je naloga slovenstva, da obdela kompleks kulta osebnosti, ste vi, tovariš Lukacs, v nekem svojem članku zapisali, da to smatrate kot osrednjo nalogo. Če je nasprotovanje tradicijam tega obdobja osrednja naloga, pomeni, da tega razdobja v bistvu še nisimo preživeli?

Mnenja sem, da je to eno izmed osrednjih vprašanj naše dobe. Bil bi velik uspeh, če bi se pri nas našel pisatelj, ki bi na primer znal opisati življenje Josefa Revaia 1), za katerega menim, da je bil prepojen s tragičnimi konflikti. Poznam celo vrsto tovaršev, ki so bili izredni tovariši, predani revolucionarji in v začetku dvajsetih let, pripadali so tistemu izjemnemu tipu človeka, ki je pozneje predstavljal Imre Sallai 2), ki pa so pozneje prišli v spor s tistimi, za kar so se borili. Poznam tudi takšne, ki so se spreminili v dogmatične birokrate. Opisovanje vsega tega je vsekar eno od osrednjih vprašanj naše dobe. Osrednje vprašanje pravzaprav niti ni posreden izraz, ker so medsebojni odnosi med ljudmi in družbo tako zapleteni, da bi se ne dalo reči, da obstaja samo eno osrednje vprašanje. Moremo govoriti o celotnem kompleksu osrednjih vprašanj. To je kompleks, ki ga označujemo z definicijo «tragedija Revaia» in ki je najpomembnejši in najosrednejši problem razumevanja sodobnega človeka.

Iz dobe, o kateri je govora, ste vi, tovariš Lukacs, podelili nekatere negativne aspekte. V skrajni meri pa je največje bitke v svetovni vojni in zmagi nad fašizmom tudi vodilo ljudstvo, ki je bilo vzgajeno v dobi Stalina. Generacija, ki je pri nas rasla po osvoboditvi, pa je uredila socialistično revolucijo na Madžarskem.

Mogel bi se morda tudi tako le izraziti: smatram, da je tudi najslabši socializem boljši od najboljšega kapitalizma. To je moje globoko prepričanje in s tem prepričanjem sem preživel tudi svojo dobo. Ker se je tudi tedaj pravil socializem, je tudi v dobi današnje imela pozitivne aspekte. V to nisem nikoli dvomil. V Sovjetski zvezi je bila zgrajena moderna industrija, ki je omogočala odpor proti Hitlerju. Teh pozitivnih dejstev, torej, ne zanikam. Toda se na primer govorimo o slovenstvu in tu ne moremo mimo vprašanja, kaj je cela vrsta ljudi, morda tudi v dobri veri, zašla v najbolj zapleteno situacijo, ki je povsem izkvarila njihovo človeško bitost.

OVEN (od 21. do 20.4.) Včasih greste predaleč v svojih načrtih in vztrajate tudi na zgrešeni poti. To se vam mašuje. Ljubosumni boste.

BIK (od 21. do 20.5.) Če se lotite novega dela, ga bolj temeljito proučite. Tudi drugi imajo lahko prav.

DVOJKA (od 21. do 22.5.) Ni pa pretiravati v odločnosti, kot tudi ni primerno hiti preveč popustljiv. Dobili boste pismo.

RAK (od 22. do 22.7.) Polagajte večjo pozornost sistematičnemu delu, ker vas bodo sicer prehiteli. Tudi ljubezni imate nekaj besede. LEV (od 22. do 22.8.) V splošnem boste zadovoljni ne bo pa vso-

in njihov talent. Brez teh popačanj bi se današnja stvarnost ne mogla prikazati kot stvarnost. Človeški razvoj je izredno zapleten. In prav književnost ne bi smela zamegliti negativnih plati tega razvoja, ker more predsejem pokazati to, kakšne sile odpora, kolikšne nemobilizirane rezerve se krijejo v psihi človeka, v njegovi moralnosti. Z druge strani more slovenstvo pokazati, kakšne vse zmožnosti morejo upiti na formiranje ljudi, ki so se razvili v velikih človeških problemih nekega razdobja smatram za pravo poslanstvo književnosti in umetnosti.

Tovariš Lukacs, hoteli bi vam postavili le še eno vprašanje. Kako gledate na sedanji svetovni položaj marksizma?

V novejšem času je nastala glede tega za nas izredno poljovna situacija. Odkar je namreč bil vprašanje vojne, v določeni meri, potisnjeno z dnevnega reda in se je hladna vojna nekoliko ublažila, so se v najpomembnejših kapitalističnih deželah, in to brez izjeme, znašle v krizi ideologije, ki so se formalno v zvezi z zmagajo od leta 1945. To najbolj prija od izraza v Ameriki, kjer se je razbil sen o politični in ideološki ameriški hegemoniji, kjer so se razbiliti iluzije o ameriškem načinu življenja. Skoraj popoln poraz ameriške ideologije, nastale leta 1945, so najbolj jasno razkrinkale vietnamska vojna ter velikanske težave v zvezi z integracijo črncev v ZDA. Za angleško dojemanje po letu 1945 je značilna zamisel, da bi Anglija s pomočjo tako imenovane skupnosti narodov, mogla tudi nadalje ostati, pa čeprav drugorazredna, vendarle svetovna sila. Zgodnja leta pa se tudi ta ideologija ruši. Prav tako se prepušča nakane premaganega nemškega imperizma, da bi z atomsko grožnjo «izbrisal» posledice svetovne vojne.

Pri nas pa je, nasprotno, nastalo stanje, o katerem smo govorili v zvezi s prvimi vprašanji. Ena najpomembnejših posledic takšnega razvoja je, da se na Zahodu vedno bolj širi zanimanje za marksizem, in pozitiven odnos do njega. Leta 1955 se je marksizem smatral kot ena zastarelih ideologij 19. stoletja, obratno pa se je danes marksizem na zelo zanimiv način prebil v prvo vrsto. Spominja se le, kakšna stališča je Sartre zavzemal leta 1945 in kakšna zavzema danes, dvajset let pozneje. Spominja se, da so pristajali Freuda dvajsetih let izhajali s stališča, da je treba Marxa podpreti s Freudovo psihologijo. Danes pa se težijo za tem, da s pomočjo marksizma ostanejo nekateri na noge izrednim. Skratka, vedno bolj se razvija zanimanje za marksizem. In to nam tudi velike možnosti. V dobi dvajsetih let je tedaj že lačna in uničena Rusija imela že velik vpliv na zahodne razumike. Danes pa smo v položaju, da je samo od nas odvisno naplo naraščanje našega vpliva na Zahodu. Smo v novih razmerah potrebno je le, da tem zahtevam primerno zadostimo. Niti se ne zavedamo, kako lahko bi mogli upiti na formiranje kapitalističnega sveta, zaneseni s filozofijo pa do slovenstva in glasbe. Seveda če bi bili na ustrejni višini. Glede tega bom vzel v poštev le primer Bartoka, katerega vpliv ne prestopa naraščati in to kljub tremistim modernizmom, ki so ga skušali z negativnimi kritikami in osmislom omaloizmeriti. Nika-kršnih ovir ni bilo, da bi tudi naša književnost, naš film, naša filozofija na podoben način upihala, kar pa je možno samo pod pogojem, da odločno prekinemo s dogmatizmom.

Potrebne so ideologije, ki se zares opirajo na človeka. Vse te elemente vsebuje marksizem, in jih moramo le potegniti na površino in jih uporabiti.

Ta razgovor nam je potrdil,

HOROSKOP

tako, kot ste si zamislili. Dovolite, da ima tudi kdo drugi prav.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Delo bo sicer zelo steklo, ne bo pa prišlo tistega materialnega rezultata, kot ste ga pričakovali. Tenkotni boste.

TEHNIKA (od 23.9. do 23.10.) V splošnem bo šlo vse prav, v službi še posebej. In vendar ne boste zadovoljni. Ljubosumni boste.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Drznost je vaših vrline, včasih pa

Seveda, glede mnogih stvari. Toda za tisto, kjer se se pojavile razlike v gledanju, želim poudariti naslednje: Kot ideolog smatram, da sem dolžan o svojih pogledih se odločno izjasniti: če bi to izkazalo diskusije — toliko bolj.

1. — Jozsef Reval — eden od ustanoviteljev KP Madžarske, član politbiroja in talentiran teoretik na področju književnosti. Po 1945. letu je bil naenkrat agit-propa pri CK KP Madžarske in glavni izvedenec za ideološko in kulturno vprašanja, vendar z ždanovskih stališč. Umrl je 1959. leta.

2. — Imre Sallai — udeležil se je madžarske revolucije 1919, bil nato eden od voditeljev ilegalne KP Madžarske po zlomu revolucije. Leta 1932 je bil aretiran, obsojen na smrt in umorjen v Budimpešti.

3. — Madžarski film, v katerem prikazuje pokol v Novem Sadu 1942, ko so Hitlerjci pobili veliko srbskih rodoljubov.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Luciano Posar v Občinski

Za poznalca predvojne slikarstva v Trstu je sedanja razstava v Občinski galeriji zelo poučna. Tam nam namreč prikazuje 30 najnovejših slik izpraskan in štiri olja Luciano Posar. Temu slikarju so rojenice verjetno mnogo namenile, so pa nanj gotovo pozabile, kajti čredi tridesetih let je bil Posar, po mnenju kritika in znanega pisatelja Silva Benca, eden izmed največjih obetajočih mladih predvojnih slikarjev. Enako, kakor slavni Felice Carena, pri katerem se je Posar šolal (in, ki ga je v slovenstvu olja «Sola», nagrajenem v Pittsburghu s prvo nagrado, upodobil poleg sebe), si je tudi Posar po končani akademski prazideval v dobi uradnega novecentizma vnesti v tržaško slikarstvo novo svežino. Toda vojna v Abesiniji in še naslednja vojna sta mu brezplodno pobrali deset najlepših let življenja in zrahiljati zdravje.

Z mnogimi priznanji in nagradami priča umetniška pot tega novatorja se je zato po vojni nadaljevala z znatno zamudo. Ostala pa je vedno usmerjena k obzorjem oblikovnosti. Po redkih udeležbah na skupnih razstavah se je Luciano Posar po vojni prvič uspešno pojavil na lastni razstavi v galeriji «La Loggia» s skupino zelo velikih olj. Žal mu pa zastrupljenje z barvami in dolgo zdravljenje nista dovoljevali, da bi pravilno izkoristil doseženi uspehi.

In prav bolezen ga je napotila k sedenemu načinu slikanja, kjer skoro ne uporablja barve, temveč izpraskane svetlobe iz aluminijastih površin, ki jo je prejel pred mescem dni na veliki razstavi «Pokrajine dežele». Njih posebnost pa je v tem, da se kljub grafičnemu videzu spreminjajo v določeni razdalji v pridušeno obarvano, ki kaže starega mesta, tonečega v nočnem čaru lune. Niso pa to običajne slikovitosti. V njih je vse preveč skrivnosti tega, kar ni več, ker so to večino slike steb, dovorniš in ulic, ki so jih porušili. Neopazno pogrezanje v preteklost občutno tudi ob slikah cvetlic. Iz njih veje otožnost pod steklom hrastenih šopkov spominjajočih nas na nepopravljive srečnih ur.

Posarjev povratek v umetnost nas veseli. Da ga pa težke preizkušnje niso nikdar ohromile, o tem priporočujeta veliki olji kraških dreves. V njih so od burje upognjena drevesa z vihrajočimi vejami, kot človek, ki se bori za golo življenje. So pa nastala la krepka olja prav za časa zdravljenja v sanatoriju.

MILKO BAMBIČ

Julie Christie se bo letos ponovno potegovala za visoko priznanje, za oskarja. Prvega je dobila za vlogo v filmu «Darling». Sedaj je ponovno resna kandidatkinja. Sicer so ji oskarja napovedali tudi za vlogo v «Dr. Zivagu»

PO PRIREDITVI DRAMSKEGA ODRRA PROSVETNEGA DRUŠTVA I. «CANKAR»

A. N. Arbuzov:

«Moj ubogi Marat»

... Delo prizadevnega amaterja se ne da poplačati z dobrnami računarskega sveta. Njegovo edino plačilo je le notranje zadovoljstvo ob sproščeni ustvarjalnih težnjah in ob navdušenju občinstva. Toda strah pred oceno gledalcev mnogokrat hromi ustvarjalno silo amaterja. Vedno ima pomisleke: Kaj bodo rekli ljudje? Kako bodo sprejeli to ali ono zamisel? ... (B. Horvat)

Tako je napisano na gledališkem listu, ki smo ga kupili na predstavi, ki nam jo je pripravila dramska skupina šentjakobskega prosvetnega društva Ivan Cankar — igra Aleksandra N. Arbuzova «Moj ubogi Marat», himna mladosti v treh delih, katere premiera je bila v soboto 28. januarja t. l. v društveni dvorani. In nedvomno so se take misli in domni preletali tudi v srcu mladih amaterskih igralcev, ki so nam igro pripravili in zaigrali: Sergej Verč, Ornela Čuk in Filip Fišer, mladi, pošteno izobraženi ljudje, ki se niso ustirali težav in zahtev in odgovornosti, ki so povezane s pripravo in izvedbo gledališke igre.

Dramski odsek prosvetnega društva Ivan Cankar deluje že več let, a smo v zadnjih letih opazili v njem nekako prenovitev in pomladitev ter neko usmeritev v tehtnejšo umetniško, kot pa samo prijetno praznično področje. V ložnostno praznično področje. V lanski sezoni so nam mladi igralci predstavili celo igro, ki jo je napisal sam član, od vođa dramatskega odseka Sergej Verč «Kocke v kocki» z velikim uspehom. Letos pa so nam predstavili igro, ki je sploh prvič predstavljena v slovenscini — treba jo je bilo torej šele posloveniti, kar je nedvomno predstavljalo nelahke preizkušnje pred začetkom igralske priredbe in režije. Vse to se je z mladostnim navdušenjem sprejelo Sergej Verč in prav zaradi tega in sedaj tudi zaradi resničnega talenta in velikega napajanja k očarljivemu gledališkemu svetu — je premostil vse ovire in težave, ki jih gotovo srečamo na začetni poti pripravljalca teksta za novo igro.

Končno pa je bila igra ruskega dramatika Aleksandra Arbuzova «Moj ubogi Marat» postavljena na oder in tako se je uresničilo nestrpno pričakovanje mladih igralcev in reči moramo tudi »svetega občinstva, ki veselim sledi vsaki mladostniški zaletu. Alekskej Arbuzov, ki se je rodil v Moskvi leta 1905, je Slovencem malo znan; napisal je več odskih del, a prav igra «Moj ubogi Marat» je doživela izredni uspeh v najrazličnejših krajih, posebno pa v Londonu, kjer je bil na repertoarju že več kot leto dni. V tem delu Arbuzova na svojstven — avtorstven in hkrati poetičen — način obravnava človeške spore in individualna trpljenja in bolečine ter strasti: vsa čustva pridejo v tem delu do svojega izražanja, vsebnega izraza. A delo je predvsem posvečeno ... mladosti, njenim prvim zalozim, strastem, njenim globokim ozemljenostim. V bistvu in zelo preprosto povedano, gre za nekako »bolečino naraščanja«, zlasti pa za tisto sočutenje z resnico, ki je seveda, mnogo mnogo bolj krutejša od tistih mladostnih zagovorov, idealov in strasti ... (gled.)

Zgodba dela je zelo preprosta in prikazuje razdobje življenja treh naraščajočkov v letih od 1942 (ko jim je približno 16 let) do leta 1960; njihovo ljubezensko prepletanje in njihovo veliko zaupanje v prihodnost, čeprav je njihova sedanjost — leto 1942! — tako globoko žalostna in kruta. Po oseminajstih letih ko se kar naenkrat zavedajo svoje dokončno dosežene zrelosti, imajo vsi trije toklo poguma, da s priznajo svoj neuspeh; a vedno se lahko začne znova ... O življenju in mudi Like, Leonidki in Maratu (zlasti Maratu) kar so »ljubezni, prijateljstvo, usmiljenje in to res z veliko začetno. Gre vsekakor za zelo zahtevno

odsko delo, pred katerim bi si vsak poklicni igralec pomisljal. Mladi cankarjaši pa so se z vso verno mladostnega ognja lotili tega težkega dela in si zato zaslužijo največje priznanje: je zaradi poguma, ki so ga s tem pokazali. In zaradi resnosti, s katero so se delu lotili.

Poleg tega pa jim gre vse priznanje za predstavo samo, o kateri lahko rečemo — upoštevajoč vse okoliščine — da je odlično igrala. Vsi trije — ali bolje štirje igralci (Sergej Verč je namreč nastopil tudi kot igralec, in to na premieri, ko je v zadnjem trenutku nadomestil obolelega Filipa Fišerja) so se vsi izkazali, saj so zahtevni in očrtni tekst zelo dobro obvladali, poleg tega pa so zaigrali z velikim poslušnim in predsejem ljubeznijo in dali so celotni predstavi res zaokroženo in dokaj enotno podobo. Čeprav miseln in vsebinske osnove dela niso mogle priti do takega višja, kot bi ga lahko nudili poklicni igralci, jim je vendar uspelo priklicati občinstvo s svojimi igranjem in čustva ljubezni, prijateljstva, usmiljenja in predsejem tista »bolečina naraščanja«, so vendarle prista popolnoma do zveza.

Poleg igre same teh mladih amaterjev Taljskega hrama, pa je bila celotna predstava oprta na vse pomožna izrazna sredstva: od lepe in funkcionalne scene, ki je pripravil Ivan Verč, do glasbe in drugih zvoknih poudarkov, za katere je poskrbel Stanislav Pertot. Zelo uspeša pa se nam je zdela zamisel o »emulno-odskih« upodobitvah, o odstranitvi vseh rekvizitov in predmetov, ki so res navedenizadej v tem delu nepotrebnosti, skratka zamisel, da vse osredotočeno le na notranjo misel in doživljanje nastopajočih oseb.

Seveda pa ne moremo mimo rahlih negativnih pripomb, ki so skoraj vedno neposredno povezane z amaterskimi predstavami. In to je predsejem misel: ali ni morda Sergej Verč izbral vendarle pretežno odsko delo za vendarle igralce? Vsa teza dela je v tekstu samem, kot je sam tudi ugotovil, in tako dela skoraj »zahtevajo« popolnoma drastično izražanje osebnosti ... in se — preveč (za katerega bi se lahko pravevala s kako bolj izkušeno osebo, saj jih na tem področju ne manjka in seveda — dicija, ki je ena najbolj ranljivih točk vsakega amaterskega igralca ...

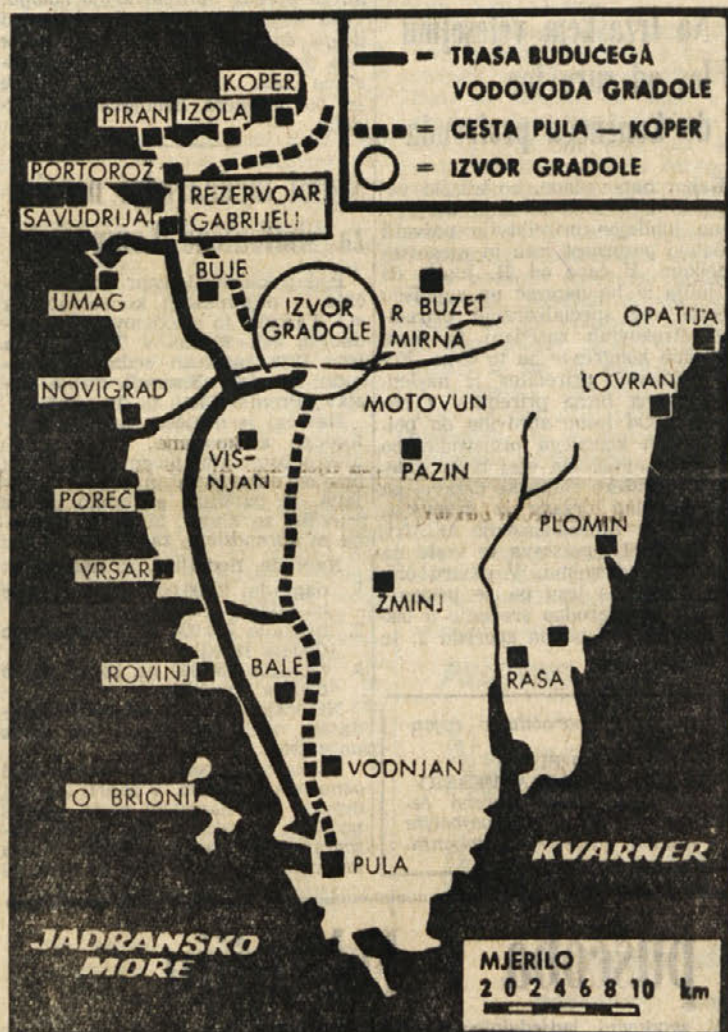
A kljub vsemu lahko mirno rečemo, da so nam mladi igralci dramatskega odseka šentjakobskega p. d. l. Cankar pripravili res odlično amatersko predstavo in da so igro »Moj ubogi Marat« izvedli na »mladostni« način, ki je vsekakor največje priznanje in veličino, da bi nadaljevali po tej takto težavni, a tako močno lepi poti, na kateri naj bi si prizadevali doseči čim večjo točko, že dejstvo, da je posebno premiero obiskalo tako številno občinstvo, ki jih je nagradilo s tako prisrčnim plaskanjem, nujm jim bo v zadostje in vzpodbudo. ... Kljub temu je vsak duh matstike in gledališke šimke, občutil prijeten srh vsokega trnca pred nastopom in užival v glasbeni obdobju gledalcev ob pripravljenih scenskih podajah, ob teza zapustil deske, ki jim pravimo svet ... (gled. L. B. Horvat.)

NEAPELJ. 2 — Neki neznan ljubitelj likovne umetnosti, ali pa morda le zbiratelj, ali trgovec z umetninami je danes kupil 14 umetnin, med katerimi je bilo tudi nekaj dragocenosti. Za slike je kupil pet placal 4 milijonov lir. Med temi slikami je bil tudi Tintoretto »Gospod v zrelih letih«. Nadaleje sta bili dve deli Guercina in eno delo Scarsellina. Neznani kupec se ni pojavil na dražbi esebno, pač pa je nakup posredoval neki neopredeljeni odvetnik, ki je povedal, da razpota nekoga, ki živi nekje na podeželju, vendar pa v neopredeljeni pokrajini.

ZA NADALJNI RAZVOJ ISTRE

Načrti za vodovod od Kopra do Pulja

Če bodo zmogli vse napore, bo čez tri, štiri leta vsa obalna Istra imela dovolj vode

«Vodovodna magistrala»

(Po zagrebškem «Vjesniku»)

Ko je primerjamo z drugimi področji, ugotovimo, da je Istra prirodno dokaj slomašna. Če izvzamemo nekaj bavskinskih ležišč ter nekaj malega in ne najbolj šega lignita, rudninskih bogastev Istra nima, v kolikor ne bomo do odkrili kakih ležišč nafte, ki jih sedaj iščejo. Pa tudi za kmetijstvo ni kdove kako primerna, saj ima razmeroma malo obdelovalnih površin. Ki povrh pogosto se odprave, ker je Istra tisto področje, ki mu susede zelo škoduje, je pa Istra z druge strani zelo lepa, posebno so cudovite njene zahodne in tudi vzhodne obale in je kar nalaz za razvoj turizma. Prej smo omenili, da ima Istra veliko pomanjkljivosti, da trpi za sušo.

Kaze pa, da se bo temu odpravo, prvenstveno seveda za mesta ob obali in deloma tudi v osrednjih predelih, kaj malega pa bo morda ostalo tudi za poljedelstvo. V mislih namreč imamo načrte, ki so jih pred kratkim začeli izvajati v zvezi z novim vodovodom ali tako imenovano vodovodno magistralo, ki bo sekala vzdolž vso Istro od severozahoda proti jugovzhodu, od slovenske Istre pa do Pulja. Kakor predvidevajo načrti, bo novi vodovod v treh ali štirih letih

mogel oskrbovati prebivalstvo kakih 230.000 ljudi.

V mislih imamo eno največjih komunalnih akcij v Istri, ki bo ustvarila pogoje za hitrejši razvoj tega polotoka, seveda prvenstveno za hitrejši razvoj turizma.

Kdor je sledil razvoju turizma v Istri v zadnjih desetih letih, je mogel ugotoviti, da postaja turizem ena glavnih dejavnosti tega področja in načrti turističnih ustanov so na osnovi dosedanjih rezultatov postali že nekoliko zahtevnejši, saj računajo, da bo v bližnji bodočnosti mogla zahodna Istrska obala, od Kopra do Pulja, sprejeti do 400.000 gostov. Samo ob sebi se razume, da so ti načrti neizvedljivi, če se ne okrepijo sedanjí skromni vodovodi. Kakor je pred kratkim rekel šef vodovoda Gradole Petar Bernes, je vprašanje vode že kako leto glavna ovira za razvoj turizma. V visoki sezoni pa sploh primanjkuje vode.

Potenlakem je nujno, da se pospeši akcija za večje vodovodne zmogljivosti. S tem v zvezi so izvedli vrsto raziskav in prišli do ugotovitve, da more vodovod Gradole v dolini reke Mirne dati poizim do 3000 litrov vode na sekundo, v poletnih mesecih, ki so glede tega najbolj izrazljivi, pa more ta vodovod dati najmanj 1000 litrov vode na sekundo. Na osnovi teh računov so začeli tudi izvajati načrt za okrepitev zajetja, za tlačno odnosno črpalno napravo ter za vodovodno magistralo, to se pravi, za postavitev večjih vodovodnih ceví vzdolž istrskega polotoka.

Seveda so v teku šele priprave za zahtevno delo. V gradnji je dostopna cesta od Buzeta do Buja, kot tudi odsek vodovoda od zajetja Gabrieli do Savudrije. V teh dneh pa so na vrsti začela dela za veliko zajetje v Gradolah, nadalje postavitev z vami v stik

(Nadaljevanje na 6. strani)

V PONEDELJEK BODO RAZPRAVLJALI O TURIZMU

Johnsonove omejitve bo čutila vsa Evropa

Posebna taksa se bo začela že pri desetih dolarjih

NEW YORK, 2. — Ko so bili pred mesecem dni objavljeni Johnsonovi ukrepi za skrčenje izdatkov v tujini, da bi se s tem zmanjšal ameriški deficit v zunanjetrogovinski bilanci in da bi se dolar nekoliko okrepil, so posebno v turistično zainteresiranih državah Zahodne Evrope najprej postavili v ospredje problem ameriškega turizma v Evropi. Za Veliko Britanijo je bilo kar komično rečeno, da bo na račun Johnsonovih omejitev utrpela okoli 100 milijonov funtov šterlingov skode na račun tega, kar bo prišlo v Veliko Britanijo manj ameriških turistov. To bo pač še en udarec več sicer dokaj krhkimu angleškemu gospodarstvu.

Toda ne bo Velika Britanija čutila posledice Johnsonovih omejitev, pač pa se bodo te čutila tudi v Franciji, Švici in Italiji, pa tudi v Španiji, Jugoslaviji in v Grčiji, pa čeprav v poslednjih treh državah verjetno nekoliko manj, ker bodo ameriški turisti, ki bodo prišli v Evropo, zaradi finančnih omejitev raje izbrali tiste dežele, ki jim bodo nudila kolikor toliko primernejše pogoje, to se pravi, nekoliko cenejšo oskrbo.

Da postaja problem ameriškega turizma v tujini, akuten, dokazujejo tudi nekateri dogodki v samih ZDA. V zvezi s tem so zanimive vesti, ki prihajajo iz ameriškega finančnega ministrstva ter iz krogov, ki se ukvarjajo s turizmom.

Včeraj se je iz uradnih krogov zvedelo, da bo v ponedeljek Johnsonova uprava predložila kongresu zakonski predlog, katerega namen je, uravnavati, seveda skriti stroške ameriških turistov v tujini. Kolikor se je dalo izvedeti, ta zakonski predlog predvideva posebno takso, ki naj bi posebej prizadela bolj bogate turiste, kakor zatrujejo v zainteresiranih krogih. Gre namreč za posebno takso, ki bi se v postopni lestvici čevala, ki pa bi se začela že pri desetih dolarjih dnevnih stroškov v tujini. Deset dolarjev je komaj 6.200 lir in pri sedanjih turističnih cenah v Evropi prav gotovo ne moremo govoriti o tem, da bo ta taksa prizadela bogate turiste, kajti se posebej po ameriškem kritirju 6.000 lir na dan ni turist, ki obišče ali kako turistično področje ob morju, se bolj pa kako mesto, s 6.000 lirami na dan ne bo veliko opravi. Posledice smo navedli le za to, da bi huda prišla, da Johnsonovi omejitvi ukrepi zares ne bodo upoštevali le bogatih turistov, ampak bodo prizadeli vse ameriške turiste, posebno za evropski turizem nasploj. Toda pustimo to, in se vrnimo spet k glasovom, ki se širijo v obvešnih krogih.

Zakonski načrt, ki ga bodo predložili v ponedeljek kongresu, bo obrazložil zakladni minister Henry Fowler, ki bo omejitve skušal pojasniti in utemeljiti kolikor, ki nosi naslov «Ways and Means».

Kakor zatrujejo v odgovornih krogih, bodo omejitve, o katerih je govora, le »prehodnega značaja« in so posledica že v začetku omenjenega predsedničkovega pozivanja, naj bi Američani v prihodnjih letih na svojih potovanjih kar se da varčevali. Pravzaprav je Johnson povzval državljane, naj omejijo svoja potovanja v tujino »izven zahodne poloble«, kar pa so si v kompetentnih krogih obrazložili le kot nekakšno taktično potezo Johnsona, da bi se ne zameril glavnemu partnerju v sedanji mednarodni politiki ZDA — Zahodni Evropi.

Poleg že omenjene takse na

dnevne stroške ameriškega turista v tujini se v okviru zakonskega predloga predvideva tudi nekakšen maksimalni strošek, ki bi bil dovoljen ameriškem turistu v tujini za vso sezono. Poleg tega namerjamo uvesti v ZDA posebno odstopno takso na letalske potne stroške iz ZDA v tujino. Kot zadnji omejitveni ukrep pa se predvideva tudi restrikcija pri brezarinskem uvozu blaga, ki ga ameriški turist kupi v tujini.

Ameriške turistične ustanove so takoj odgovorile na te glasove in glasnik združenja turističnih družb je na tiskovni konferenci danes rekel, da te omejitve predstavljajo dejansko krivičen odnos ZDA do tujih dežel, seveda turističnih dežel. Predstavnik združenja turističnih družb je tudi rekel, da ne vidi v Johnsonovih ukrepih rešitev za skrčenje ameriškega primanjkljaja v zunanje trgovinski bilanci, pač pa meni, da bi se bilo treba tega vprašanja — seveda kar zadeva turistično področje — lotiti s povsem druge plati in sicer skušati pritegniti čim več tujih turistov v ZDA, ne pa omejitvi Američanom možnost odhajanja v tujino.

Če hoče zakladnemu ministru to uspeti, in vse kaže, da mu bo, bode evropske države, ki se ukvarjajo s turizmom, že v zgodnjih spomlad obdobju Johnsonove ukrepe, pa čeprav je Johnson v svojem pozivu Zahodno Evropo izločil iz programa turističnih omejitev.

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Kolar - 7.30 Jutrarnja glasba - 11.35 Soplek slovenskih - 12.00 Kulturni odmevi - 12.25 Za vsakogar nekaj - 13.30 Semotni plošče - 14.45 Dalida in Scotti McKenna - 15.00 Glasba za mladino - 16.00 Avtoradio - 18.10 Pregled slove - 17.20 Dialog - 17.30 Orkestralni Kostelane - 17.40 Orkestralni pravilniki svet: «Neženi mož» - 18.00 Zbor iz Rupe - 18.15 Umetnost - 18.30 Veliki mojstri jazz - 19.00 Frank Sinatra - 19.10 Družinski obzorik - 19.25 Ansambel B. Lesjaka - 19.45 Kvartet Cetra - 20.00 Sport - 20.35 Teden v Italiji - 20.50 Tri in ena - 21.20 Vabilo na ples - 22.10 Cigarski orkestri - 22

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 7 stopinj, najnižja 4,8, ob 19. uri 6,1 stopinje, zračni tlak 1022,6 stanovitni, vlaga 90 odst., veter 4 km vzhodnik, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatūra morja 7 stopinj.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Odobreni trije zakonski osnutki v prid razvoja kmetijstva v deželi

Povečali se bodo prispevki za razvoj živinoreje, žlahtnih kultur in za utrditve zemljišč

Včeraj je deželni svet odobril tri zakonske osnutke o nadaljnjih izdatkih na podlagi treh zakonov v prid kmetijstvu. Za prva dva zakonska osnutka so glasovali vsi člani sveta, tretji pa so glasovali soglasno.

S prvimi zakonskim osnutkom so dopolnili zakon št. 16 iz lanskega leta, ki dopušča nadaljnje prispevke za razvoj živinoreje ter za valorizacijo proizvodnje mesa in mlečnih izdelkov. Na podlagi tega zakona je bilo namenjenih za razvoj teh panog kmetijstva 360 milijonov lir, z novimi zakonskim osnutkom pa se zviša ta vsota na 600 milijonov lir na leto, kar se je pokazalo, da je prva vsota pre nizka.

Zakonski osnutek vsebuje samo en člen, ki določa, da do 20 milijonov na leto več kot doslej, in sicer od leta 1968 do 1976.

V svojem poročilu k zakonu je poročeval virgolini med drugim poudaril, da je živinoreja zelo važna na veča kmetijstva v naši deželi in ni bila zato vsota, ki jo je do lokalni prvotni zakon za njen razvoj, neizvedljiva. Ko so razpravljali o tem, so virgolini med drugim poudarili, da je bilo potrebno okrepiti žlahtne kulture, ki mnogo dobljajo in se tudi lahko prodajo na evropskem tržišču. Pri tem priporočil, da se v okviru tega zakona, ki je namenjen razvoju živinoreje, okrepiti žlahtne kulture, ki mnogo dobljajo in se tudi lahko prodajo na evropskem tržišču. Pri tem priporočil, da se v okviru tega zakona, ki je namenjen razvoju živinoreje, okrepiti žlahtne kulture, ki mnogo dobljajo in se tudi lahko prodajo na evropskem tržišču.

Kot končno so soglasno odobrili zakonski osnutek o dodatnem financiranju zakona št. 2 iz lanskega leta, ki se tiče prispevkov dežele za izvršitev raznih žlahtnih del, ki naj preprečijo škodo, katere izvirajo iz usadov, melitve sipa po meliških, odnašanja zemlje po hudoimih in podobno, za obnovitev melioracijskih del, pogozdovanje, urejanje zemljišč ter reguliranje gorskih vodnih tokov. Prvotni zakon je doletel s ta namen 400 milijonov lir za lani in do 200 milijonov za naslednja leta, sedaj pa so dodali še po 100 milijonov na leto od letošnjega leta do 1976.

Na kmetijskem nadzorništvi še vedno ni nobenega slovenskega strokovnjaka

Kakor smo že pisali, se je v zadnjih letih zelo skrólo osebje Kmetijskega nadzorništva v Trstu in niso imeli nobenega slovenskega strokovnjaka. Čeprav je vsem jasno, da so kmetije na Tržaškem skoraj izključno slovenske, je na omenjenem nadzorništvu v Trstu samo ena slovenska uradnica. Leta 1965 so premeštili iz Trsta v Videm strokovnjaka za cvetličarstvo in vrtnarstvo, nato strokovnjaka za vinarstvo in geometrija, drugega strokovnjaka v Gorico, dva funkcionarja na deželno nadzorništvo in kmetijsko nadzorništvo v Trstu. Zda im Kmetijsko nadzorništvo samo enega tehniko za univerzitetno izobrazbo, enega kmetijskega strokovnjaka, ki se mora ukvarjati kot predsednik s turističnim in letoviškim ustanovam v Trstu in enega strokovnjaka za živinorejo, ki pa obenem opravlja službo tudi v Pordenonu. Ne vemo, ali je deželni odbor več.

KO OBČINSKI SVET NI ZASEDAL

Filtriranje odtočnih voda in obnova kanalizacije

Župan zagotavlja, da ima Tovarna strojev za sedaj dosti naročil

Med precej dolgi poticnimi tržaskimi občinskimi svetovi, ki se sestajajo, se je včeraj prvič v letošnjem zasedanju 9. t.m. - se je dvakrat sestala svetovalska komisija za zdravstvo, ki je razpravljala o raznih nujnih vprašanjih zdravstva in higijene. Komisijo, ki ji predseduje odbornik za zdravstvo dr. Blasina, sestavljajo svetovalci Puppi (KD), Calligari (PSU), Fragiaco (PHI), Dolhar (SS), Pincherle (PSUP), Muslin (KPI), Badalotti (ML), Taddeo (MIT), in Morelli (PSI). Na prvi seji je bil predložen načrt o okuževanju morskih voda in o novih načrtih občinskega oddelka za zdravstvo za socialno in preventivno zdravilstvo, množično cepjenje, zdravstveno vzgojo in higienske pravilnice.

Drugo sejo pa so svetovalci posvetili obisku naprav za filtriranje odtočnih voda pod škedenim. Strokovnjaki občinskega tehničnega urada sta obrazilila svetovalcem delovanje naprav, ki pa še niso zadostno izpopolnjeni. Odbornik dr. Blasina je povedal, da je občinski odbor v okviru svojega petletnega razvojnega načrta predložil deželni upravi prošnjo za prispevek za okrepitve vseh prečiščevalnih naprav pod škedenim. Hkrati pa je bilo članom komisije zagotovljeno, da bodo v prihodnosti obveščeni o načrtih za omenjena dela in o načrtih za obnovitev kanalizacije v raznih mestnih predelih.

V odgovoru občinskemu svetovalcu Traunerju (PLI) je župan inž. Spaccini dal nekaj novih podatkov v zvezi z gradnjo avtoceste Trst - Beneke. Trauner pravi, da so bila, po otvoritvi odseka do Latissane, oddana na dražbo dela za vse ostale odseke in za križišče v Meistran. Prav tako se je zaključila tudi dražba za gradnjo mostov čez Livorno, Malghero in Piavo. Tudi ta dela se bodo kmalu začela.

Glede financiranja teh del je župan povedal, da je zavod «Istituto fondiario di Verona» odobril družbi «Autovie Venete», ki gradi novo avtocesto, 17 milijard lir posojila, za katero je deželna uprava že dala jamstvo, sedaj pa leta postojajo za dodatno državno jamstvo. Družba «Autovie Venete» si prizadeva, pravi župan, da bi čimprej izročila prometni odsek avtoceste Latissana - Portogruaro, takoj nato pa ostale odseke do Mestera. Zaradi raznih razlogov tehničnega in drugega značaja pa sedaj še ni mogoče povedati točnega datuma, kdaj bodo omenjeni odseki dokončani.

Župan je odgovoril svetovalcu Traunerju tudi na vprašanje o zaposlitvi v Tovarni strojev pri Sv. Andreju. Svetovalec se je pritožil, da so bili stroje za tri korejske ladje naročili pri Ansaldo v Genovi namesto pri Tovarni strojev v Trstu. Župan to priznava ter pojasnjuje, da so ladijske stroje za sedanje tri korejske ladje naročili pri Ansaldo, ker je ta tovarna izdelala stroje za prvi dve korejski ladji. Poleg tega, pravi župan, je Tovarna strojev sedaj tako obremenjena z delom, da bi ne mogla zgraditi treh strojev v predpisnem roku. Tovarna strojev ima za sedaj toliko naročil, zagotavlja župan, da bo še dolgo časa polno zaposlena. Žeto v tej tovarni sedaj ni suspendiranih delavcev zaradi pomanjkanja naročil.

Vpis v sezname blagajne obrtnikov

Od 1. do 15. februarja so izpolnili na oglašnih deskah občin in na sedežu pokrajinske bolnišnice blagajne obrtnikov v Ul. Udine št. 13 seznam zavarovalence, ki so jih na novo vpisali ali izbrisali, ali ki so prijavili spremembe za razdobje 1. januar-31. december 1967. Proti temu seznamu lahko vložijo pritožbo pritožni prijavljeno komisijo za obrt na trgovski zbornici v roku 30 dni od objave seznama. Za tem bodo vpisali obrtnike v končni seznam za izterjevanje prispevkov.

Sestanek meddeželne komisije za načrtovanje

Včeraj se je sestala v Rimu pod predsedstvom ministra za proračun Pieracina posvetovalna meddeželna komisija za gospodarsko načrtovanje, v kateri so predstavniki dežel in posebnih statističnih predstavniki deželnih odborov za načrtovanje. Sestanek se je udeležili tudi podtajnik Caron in ravnatelj za urešnice načrta Lantriscina, za našo deželo pa odbornik za načrtovanje Nereo Stopper.

Na sestanku so pogledali nekatera vprašanja, ki se tičejo deželne razčlenitve petletnega vsrednjega načrta. Nadalje so določili način predložitve deželnih razvojnih načrtov dežel s posebnim statutom in deželni odbor za načrtovanje. Te načrte bodo predložili ministru za proračun konec februarja.

Odbornik Stopper je seznanil udeležence sestanka s petletnim

Tržaški dnevnik

Deželna delegacija odpotovala v Izrael

V včerajšnjih prvih popoldanskih urah je odpotovala iz letališča Fiumicino pri Rimu deželna delegacija, ki jo vodi odbornik Marpillero in ki bo obiskala glavna izraelska središča. Namen poizkušanja je navsezadnje koristnih gospodarskih stikov med Furlanijo - Julijsko krajino in Izraelom. Delegacija bo ostala v Izraelu okrog teden dni in bo imela vrsto razgovorov na ministrstvih in na trgovinskih zbornicah v Tel Avivu. Je razumemu in Hajfi. Oo obiska je izraelskim oblastnim predsednik Berzanti in po uradnem obvestilu teh oblasti, da želijo uporabiti tržaško pristanišče za svojo trgovino s povrtninami in sadjem z državi EGS in srednje Evrope. Delegacija spremlja trgovski ataše izraelskega veleposlaništva v Rimu Kenedi.

Poleg odbornika Marpillera so v odposlanstvu voditelj službe odbornika za industrijo in trgovino dr. Alfonso Falzari, predsednik trgovinske zbornice Caidassi in načelnik njenega urada za zunanjo trževino dr. Sergio Maurel, njen strokovnjak za trgovino dr. Leo Paschi, član uprave družbe Orion dr. Duiio Bruseschi, zastopniki raznih industrij iz Pordenona in Vidma, predsednik trgovinske zbornice iz Gorice Silvio Bressan ter njen tajnik dr. Luigi Poterzio. Iz Gorice je v delegaciji tudi delegat podjetja Cotonificio Triestino Joseph Sossan. Finančno družbo Friulia zastopata njen predsednik odv. Fabrizio Malipier, in ravnatelj inž. Giorgio Bettini, tržaško pristanišče ravnatelj Ermanno Clai, Tržaško hranilnico pa dr. Giordano Delise.

Delo deželnih komisij

Včeraj popoldne je prva deželna komisija odobrila v večino glasov ob vzdržanju komunistov, liberalcev in mislovec zakonski osnutek o sklačenju deželne osebja in o njegovih plačah, ki ga je vlada vrnila deželnemu svetu v ponovno razpravo. Seje, ki ji je predsedoval svetovalec Cocciani, se je udeležil tudi predsednik Berzanti.

VPRAŠANJA DEŽELNEGA GOSPODARSTVA

Občni zbor deželnega združenja trgovinskih zbornic

Za večjo udeležbo na raznih prireditvah, zlasti na sejnih in srednji Evropi

Pod predsedstvom dr. Caidassija je bil včeraj v Vidmu občni zbor deželnega združenja trgovinskih zbornic. Na dnevnem redu zasedanja so bila številna vprašanja z raznih področij deželne gospodarstva.

V zvezi s sodelovanjem deželnih podjetij na vsrednjem in mednarodnih sejnih in razstavah so na seji sklenili pospešiti v prihodnje njihovo sodelovanje na raznih prireditvah, in sicer zlasti na raznih sejah in razstavah, da bi tako lahko uspešneje in globlje prodajali na tuja tržišča. Zastopniki tržaskih, videmske in goriske zbornice so sestavili tudi primeren delovni spored, ki ga bodo predložili deželnemu odborništvu za industrijo in trgovino. Sodelovanje med trgovinskimi zbornicami in deželo se je začelo letno razvijati že pred leti: za letošnje leto pa so nekatere podjetja iz dežele zagotovila vsoto udeležbe na prireditvi «Bau-messe 1968», ki bo v Münchnu v času od 17. do 25. februarja in na katerem bodo prikazali izbor vzorcev tukajšnjih marmozar. Sodelovanje na sejni bo delno financiralo deželno odborništvu za industrijo in trgovino.

Na zboru se je med drugim poročila zamisel, da bi deželno združenje trgovinskih zbornic pripravilo pristojne delne urade, da bi začeli izdati letno poročilo o gospodarski dejavnosti v deželi; to poročilo bi potem lahko služilo kot osnove za nadaljnja študijska učenja gospodarskega ustroja Furlanije - Julijske krajine.

V zvezi z devalvacijo funta šterlinga in Johnsonovimi novelotimi restriktivnimi ukrepi so prisotni strokovnjaki izrazili bojazan, da se bodo ti ukrepi negativno odražali tudi na deželno gospodarstvo. Predvsem turizem bo imel od njih veliko škodo, kajti poleg nazadovanja v prilivu angleških in ameriških turistov, bomo verjetno v prihodnjih sezonah zabeležili tudi nazadovanje števila tujih turistov na splošno, kar se bo marsikateri izmed njih rajši odločil za obisk tistih dežel, ki so v pozni jeseni lanskega leta sledile angleškemu vzledu in devalvaciji domačo valuto. Predvsem velja to za Grčijo in za Španijo.

Na seji so se nadalje dogovorili, da bodo v najkrajšem času ustanovili operativna središča za zunanjo trgovino, ki jih je lani s posebnim okrožnico predlagalo ministrstvo za industrijo, trgovino in obrt. Dr. Caidassi je na koncu poudaril, da ne nadomestijo s predstavnikami dežele vlade z napovedanim sklicem študijskega zasedanja o vprašanjih razdeljevanja. Zasedanja bodo v vsaki verjetnosti zadnje dni prihodnjega aprila.

Predsednik videmske zbornice dr. Di Manigò je se povedal, da bo do 15. marca prevela ladijsko, obvezala, da bo ponovno sprejela v službo 130 uslužbencev.

Dr. Bucco Fioravante novi ravnatelj tržaškega kmetijskega nadzorništva

Dosedanji ravnatelj kmetijskega nadzorništva v Trstu dr. Emo Percu je bil s 1. februarjem premeštil na deželno kmetijsko odborništvu v Vidmu - ravnateljstvo za živinorejsko službo. Na njegovo mesto je bil imenovan za ravnatelja kmetijskega nadzorništva v Trstu dr. Bucco Fioravante, ki je bil do sedaj v službi pri kmetijskem nadzorništvu v Vidmu. Dr. Bucco se je predstavljal v Trstu že v četrtek, predaja poslova po prve dni prihodnjega tedna.

Novemu ravnatelju kmetijskega nadzorništva v Trstu dr. Buccu, kakor tudi dr. Percu želimo obilo uspehov na novem službenem mestu.

Na tržaškem velesejnu les od surovine do končnega proizvoda

Kakor napovedano, bo tržaški velesej med letosnjim dvajsetletno jubilejno prireditvijo posvetil posebno pozornost lesu in njegovim izdelkom. V času od 21. junija do 5. julija si bo namreč na sejmšču sledilo več specializiranih prireditve, strokovnih zasedanj in mednarodnih kongresov na to temo. Kot glavni prireditelj je naslednji: glavna lesna prireditev z naslovom «Od lesne surovine do izdelka in končnega proizvoda» bo vse čas sejma. Na njej bodo sodelovale nekatere evropske države, pa tudi številne države iz čezmorsja, in sicer iz Amerike, Azije in Afrike. To bo 17. razstava te vrste na tržaškem velesejnu. V okviru običajnih dnevi o lesu pa se pripravljajo III. Mednarodno srečanje o lesu in trgovini, ki bo na sporedu 1. in 2. julija 1968.

Žalost in puščoba v Felszegiju

V zgodovinski ladjedelnici Felszegi se je dokončalo zelo žalostno poglavlje. Naj bo vzrok za to kakršnih koli in naj bi tudi verjeli, da le ni vsega konec, vlada vendar ob zaprti ladjedelnici žalost. Vsem, ki grejo tam mimo, se zdi, kot da je nekaj umrlo.

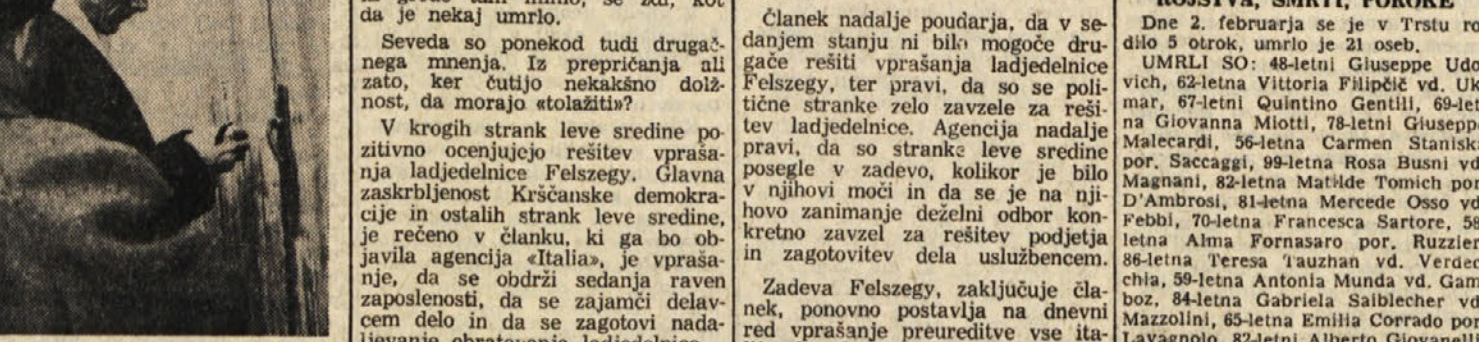
Svevda so ponekod tudi drugačnega mnenja. Je prepričani ali zato, ker čutijo nekakšno dolžnost, da morajo stolažiti?

V krogih strank leve sredine pozitivno ocenjujejo rešitev vprašanja ladjedelnice Felszegi. Glavna zaskrbljenost Krščanske demokracije in ostalih strank leve sredine, je rečeno v članku, ki ga bo objavila agencija «Italia», je vprašanje, da se obdrži sedanja raven zaposlenosti, da se za zajamči delavcem delo in da se zagotovi nadaljevanje obratovanja ladjedelnice.

V krogih Krščanske demokracije ugotavljajo, da je osnova vsega tega dejstvo, da se je nova družba, ki jo bo 15. marca prevzela ladjedelnica, obvezala, da bo ponovno sprejela v službo 130 uslužbencev, do meseca maja pa še drugih 120 uslužbencev. Postopen sprejem delavcev in uradnikov v službo se bo zaključil septembra s sprejemom okrog 100 drugih uslužbencev na delo.

Članek nadalje poudarja, da v sedanjem stanju ni bilo mogoče drugače rešiti vprašanja ladjedelnice Felszegi, ter pravi, da so politične stranke zelo zavzele za rešitev ladjedelnice. Agencija nadalje pravi, da so stranke leve sredine posegle v zadevo, kolikor je bilo v njihovi moči in da se je na njihovo zanimanje deželni odbor konkretno zavzel za rešitev podjetja in zagotovitev dela uslužbencem.

Zadeva Felszegi, zaključuje članek, ponovno postavlja na dnevni red vprašanje preureditve vse italijanske ladjedelnice industrije in modernizacijo obratov, da bo lahko bolj učinkovita in konkurenčna. Hkrati pa poudarja, da se je najrti CIPE glede podpravljanja ladjedelstva izkazal pozitivno tudi v primeru vprašanja Felszegi.

Slika puščobe in ladjedelnici Felszegi. Tu sta še sodni uradnik in predstavnik notranje komisije; poleg njega ladjedelnicu zaprl.

VČERAJ V «VERDIJU» PREMIERA

ZELO LEPA PREDSTAVA ROSSINIJEVE «PEPELKE»

Odlična Biancamaria Casoni v naslovni vlogi

Letos poteka sto let po Rossini-jevi smrti. V glasbenem svetu se bodo te stoletnice spomnili na različne načine. V ta komemorativni okvir spada tudi letošnja uprizoritev Rossinijeve opere «Pepekla» v gledališču «Verdi». Skladatelj je tudi posvečen sedanja razstava v gledališkem muzeju.

Minilo je sedemdeset let od zadnje uprizoritve te opere v tržaškem gledališču in tako je bilo že skoraj naravno, da se spet pojavi. Letos ima to delo ravno 150 let. Kot se pri Rossinijevih delih često dogaja, nam tudi glasbe te opere ne pome kdane kaj novega v primerjavi z drugimi deli, ima pa isto igrivo lahkonost, briljantost in to jo bo pač še držalo naprej na površju poleg nekaterih drugih Rossinijevih oper, ki se spet in spet vračajo na operne odre, vsaj v Italiji.

Letošnja predstava je pripravil dirigent Franco Caracciolo s sodelovanjem režiserja Carla Piccineta in zborovodje Nina Rossa. Orkester je doživel bučen aplavz že po uverturi in poskanih tudi pozneje ni manjkalo. Kot Angelina («Pepekla») je nastopila Biancamaria Casoni, ki je iz lanske sezone spominjala kot odlične Adalipse. Svevda je svoje izvajalske odlike pokazala tudi kot Pepekla. Njen lepo barvan glas se lahko gibe v nižinah in se brez težav dviga v višine. Njeni sestri Clorinda in Tisbe sta bili Fulvia Ciano in Miti Truccato Pace, obevde pevsko in igralsko posem na mestu. Luigi Alva je bil primeren tenor za Don Ramira, medtem ko ima Claudio Strudhoff (Dandini) precej lep toda včasih še nekoliko prebilen glas. Odlični je bil Paolo Montarsolo kot Don Magnifico. Vito Susca pa je nastopil v vlogi Aldora.

Zbori, ki to pot niso prav številni, so v redu opravili svojo nalogo. Na koncu predstave je občinstvo dolgo časa močno poskalo ter s tem pokazalo, da mu je bila predstava zelo všeč. Prihodnji petek pa bo premiera Beethovnega Fidelia.

V Vidmu konferenca o cestni pomoči

Danes ob 16. uri bo v Vidmu v hotelu «Palace» konferenca o službi hitre cestne pomoči, ki jo priredi deželno odborništvu za zdravstvo in higieno. Poročilo bo podal odbornik Nardini, ki bo govoril o rezultatih službe v osmih mesecih od njene ustanovitve. Zatem se bo razvila razprava o vprašanjih, ki jih je treba še rešiti. Konferenca se bodo udeležili predstavniki bolnišnice in raznih ustanov, ki skrbijo za hitro pomoč. Kakor tudi zastopniki ustanov, ki opravljajo pomožno službo kot AN, AS, ACI, kvestura, karabinjeri, mestni redarji, gasilci itd.

Razprava se bo sukala predvsem okrog usklajevanja raznih deželnih služb, radiotelefonske povezave med rešilnimi vozovi, ki krožijo, in med ambulanti v bolnišnicah, rešilnih postaj itd.

Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo je na razpolago znesek 800 milijonov lir za izvedbo raznih izboljševalnih del v hribovitih področjih Furlanije-Julijske krajine. Gre za pobudo, na katero sta se pristali poslanska zbornica in senat, in ki predvideva vrsto izdatkov za orografska raziskovanja, iskanje pitne in namakalne vode, nakup zemljišč za pogodovanje in podobno.

Sedmi mednarodni natečaj za simfonično kompozicijo

Pod pokroviteljstvom tržaške občine, v organizaciji konservatorija «G. Tartini» in s sodelovanjem gledališča «G. Verdi» v Trstu je za leto 1968 razpisal sedmi mednarodni natečaj «Nagrada mesta Trsta» (Premio Città di Trieste).

Natečaj je določen samo za simfonično kompozicijo, s solisti ali brez solistov (izključen zbor), ki ni bila še objavljena in nikdar izvajana. K partituri se lahko priloži priredba za klavir, ki pa je obvezna za kompozicije za soliste.

Nagrade, nedeljive, so naslednje:

1. nagrada, 2.000.000 lir, kateri se bo dodala izvedba
2. nagrada 750.000 lir, kateri se bo dodala izvedba
3. nagrada 250.000 lir, kateri se bo dodala izvedba

Natečaja se lahko udeležijo skladatelji vseh narodnosti, ne glede na starost.

Vsaka kompozicija mora biti označena s geslom. V zaprti kuverti morajo biti navedeni geslo, osebni podatki, narodnost, naslov, dve fotografiji, kratak življenjepis avtorja ter njegova izjava, da skladba ni bila objavljena.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo al. Cankara obvešča, da bo v ponedeljek 5. tm. ob 20.30 važna odborova seja. Prisimo, da se vsi odborniki seje udeležijo.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

Dne 2. februarja se je v Trstu rodil 3 otrok, umrlo je 21 oseb.

UMRLI SO: 46-letni Giuseppe Udovitch, 62-letna Vittoria Filipak vd. Udonar, 67-letni Quintino Gentili, 69-letna Giovanna Mioti, 78-letni Giuseppe Malecchi, 56-letna Carmen Staniska por. Saccaggi, 99-letna Rosa Busni vd. Magnani, 82-letna Matilde Tomich por. D'Ambrosi, 81-letna Mercedes Osso vd. Febbi, 70-letna Francesca Sartore, 58-letna Alma Fornasaro por. Ruzier, 86-letna Teresa Tazunah vd. Verdecchia, 59-letna Antonia Munda vd. Gambro, 84-letna Gabriela Salibacher vd. Mazzolini, 63-letna Emilia Corrado por. Lavagnolo, 82-letna Alberta Giovannelli, 63-letni Pietro Villa, 82-letna Caterina Salata por. Santin, 64-letna Maria Kiswardaj roj. Sartori, 70-letni Giovanni Sanizza, 87-letna Francesca Milic vd. Ceket.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 19.30)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26 (tel. 38-937). Dr. Rossetti, Ul. Combi 19 (tel. 94-654). Dr. Signori, Trg pri glavni bolnišnici (tel. 93-006). Tamaro et Neri, Ul. Dine 7 (tel. 37-823).

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Godina, Trg pri Sv. Jakobu 1 (tel. 90-212). Grigolon, Trg V. Giotti 1 (tel. 761-952). Al. de Mori, Trg Unità d'Italia 4 (tel. 33-478). In Nicolli, Ul. di Servola 80, Skedenj (tel. 816-296).

Darovi in prispevki

Ob tretji obletnici smrti očeta Srečnega Viteza daruje družina 3000 lir za Dijaško matico.

Danes, SOBOTA, 3. februarja 1968

BLAZ

Sonce vzhaja ob 7.25 in zatone ob 17.12. - Dolžina dneva 9.47. - Luna vzhaja ob 9.39 in zatone ob 22.34.

Jutri, NEDELJA, 4. februarja 1968

BOJANA

Prešernova proslava

v Kulturnem domu

s sodelovanjem Slovenskega gledališča, Glasbene matice in Slovenske prosvetne zveze

V nedeljo, 4. februarja 1968 ob 16. uri

govor predsednika SKGZ Borisa Raceta

nastop pevskega zbora «Slavec» iz Ricmanj

nastop članov Glasbene matice

nastop članov Slovenskega gledališča

nastop pevskega zbora «Jacobus Gallus»

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure. Tre eno uro pred pričetkom proslave pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih samo eno uro pred pričetkom proslave. Rezervacije na tel. 734265.

Gledališča

Verdi

Jutri ob 16. uri. Rossini: Pepekla (La Cenerentola). Abbona D za vse vrste prostorov. Izvajali so isti kot pri premieri. Pri blagajni se danes že prodajajo vstopnice za jutrišnje predstave.

Stalno gledališče

Danes ob 19. uri bo v Cankarjevem krožku govoril režiser Aldo Triunfo o svojem režiserskem konceptu pri uprli. Riviti dela «Mali Eyofo» Henrika Ibsena. To je letošnja četrta abonmanska predstava v Stalnem gledališču. Premiera bo 8. februarja. V glavnih vlogah bodo nastopili Giulio Bosetti in Franca Nuti ter Paola Bacchi. Potem nastopijo še Claudio Cassinelli, Giusti Carrara Tieghi in mali Massimo Girolamo. Inscenator in kostumograf: Emanuele Luzzati.

Koncerti

Danes bodo v Nemškem inštitutu (Ul. Corneo 15) predvajali nekatere odlomke Beethovnega «Fidelia» na ploščah. Prireditelj je ob priložnosti, ko se v Trstu pripravljajo prva uprizoritev omenjene opere v originalnem jeziku.

Razstave

Od predvčerajšnjih razstavila v palači Rossoni tržaški slikar Emilio Furlan. Razstava je bila odprta pred nekaj dnevi. V galeriji Russo odprto razstavo svojih del furlanski slikar Duilio Jus, ki razstavlja več najnovejših olj, glasbeno furlanskih motivov. V galeriji Tribbio pa razstavlja še dni tržaški slikar Romano Danesi, ki je na stene galerije razbesil kakih 50 malih slik.

Kino

Nazionale 15.30 «Per favore non mordermi sul collo», Jack Mac Gowan.

Excelsior 15.00 «Gangster story», Warren Beatty, Faye Dunaway, Technicolor. Strogo prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00 «Violence per una morte», Rossana Schiaffino, John Richardson, Eastmancolor - Wide-scope.

Eden 16.00 «Io, due figlie, tre valigie», Luis de Funes, Technicolor. Naizabavnejsi film leta.

Grattacielo 16.00 «Diaboliks», John Phillip Law, Marisa Mell, Technicolor.

Ritz (Ul.ica San Francesco št. 10) 16.00 «Le professionistes», Cinema-scope Colore, Japonski film o Tokijskem podzemlju. - Prepovedano mladini pod 18. letom.

Alabarda 16.00 «L'arte della guerra», Klaus Kinski, Jan McShane. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 16.30 «L'agente Filla», Zabavna barvna parodija, Raimondo Vianello, Pamela Tudor.

Moderne 16.00 «Il lungho giorno della guerra», Technicolor, G. Gemma.

Cristallo 16.30 «L'arte della guerra», Franchi, Cicco Ingrassia, Technicolor. Techniscopo, Zadnji dnevi.

Garibaldi 16.00 «Cinque per la gloria», Stewart Granger, Mike Rooney.

Capitol 16.00 «La Cina e i vicini», Film naveden na benesnem filmu. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 16.00 «Il quinto cavaliere e la paura», Mojsirovna ceske kinematografije.

Astoria 16.30 «Avventure in Oriente», Technicolor, Elvis Presley.

Impero 16.00 «Marcellino piva e vino», Svetovno znani španski film.

Astra 16.00 «Kitchos l'uomo che veniva dal Nord», Dramatični barvni film.

Vittorio Veneto 15.30 «Il ladro di Parigi», J. P. Belmondo, Genevieve Page, Technicolor. - Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ideale 16.00 «Zorro il vendicatore», Frank Latimer, Maria Lux.

Abbazia 16.00 «Il grido di guerra del Sioux», Barvni film.

Primeri nalezljivih boleznih od 22. do 28.1.

Občinski oddelk za zdravstvo in higieno tržaške občine sporoča, da so od 22. do 28. januarja zabeležili sledeče številce primerov nalezljivih boleznih: Skratinka 8; ošpice 2; norice 12 (1 izven občine); epidemična prusensa sinovka 1; sra 1 (izven občine); rdečica 7; garb 1 (izven občine); nalezljivo vnetje jeter 5 (2 izven občine); akutni sklepni revmatizem 3; gripa 13 (2 izven občine).

MARIJA MAVEC vd. ČEBRON

Pogreb drage pokojnice bo danes, 3. t. m. ob 14.30 iz kapele bolnice pri Sv. Ivanu na pokopališču v Trebban.

Zaljubljeni: hči z možem Emilom, vnuka Renato in Suzana in drugi sorodniki

Trebban, Bazovica, 3. februarja 1968

